

Jó Pajtás

2016. X. 27.

70. évf., 31. szám

CSEPKÉSZDÉLUTÁNCSANTAVÉREN

Sorakozó a tábortűz fényénél

TÖKLÁMPÁSOK ÉJSZAKÁJA

Legyünk ötleteseek!

DROGPREVENCIO

A temerini Kókai Imre diákjai Szabadkán

Mennyi az annyi?

És mit tesznek a zsebpénzükkkel az újvidéki Petőfi Sándor iskola diákjai?

A takarékosági világnap talán az egyik legérdekesebb nap, amely a világ takarékpénztárainak kezdeményezésére 1924 óta létezik. A tudatos megtakarításról szól, és minden október utolsó munkanapján ünnepljük megfontolt pénzkezeléssel. Vajon mennyire ismerik a felsős diákok a pénz fogalmát, hogyan spórolnak, mire fordítják pénzüket? – érdeklődtünk az újvidéki Petőfi Sándor iskolában.

Kovács Ákos

– Havonta kapok zsebpénzt, azt kell beosztanom arra a hónapra. Ha el szeretnék menni a barátaimmal moziba, akkor arra gyűjtök. Ilyen esetben, hogy megspóroljam a jegy árát, ott-honról hozom az uzsonnát, és nem veszem – mondta az ötödikes Kovács Ákos.

Vorkapic Anja

Bogdán Árpád

– Uzsonnára naponta kapok pénzt, néha többet, néha kevesebbet. Ami kimarad, azt félreteszem, így próbálok takarékoskodni – számolt be Mohácsi Imre hatodik osztályos tanuló. – Amikor a családdal nagy bevásárlást tartunk, akkor velük megyek. Számomra nagyon érdekes, hogy az árak leginkább 9-re vagy 99-re végződnek, nem tudom, miért van így.

– Általában a nagymamától és a szüleimtől kapott pénzt gyűjtöm össze, abból ruhát veszek, vagy azt, ami éppen kell. Ruhavásárlásnál egy boltba szeretek járni. Az üzlet kiválasztásakor számomra az a fontos, hogy az ízlésemnek megfelelő ruhadarabokat találjam meg, és az árakat is figyelem. Ha valamelyik blúz megtetszik, de például drágább, akkor inkább egy olcsóbb blúzt kombinálok másik ruhadarabbal, így végül két dolgot vásárolok – osztotta meg velünk a tapasztalatait a hatodikos Vorkapic Anja.

Bogdán Árpád az idén indult a hatodik osztályba.

– Legtöbbször ünnepkor kapok zsebpénzt, karácsonykor, húsvétkor és a születésnapomra – mondta. – A pénz 80 százalékából játékot vásárolok, konzolhoz játékokat vagy legó kockákat. A vásárlás attól függ,

milyen áron futok rá, melyik boltban olcsóbb, illetve kedvezményes áron van-e. Figyelem a leárazásokat. Ha régebbi játékról van szó, amelyet már nem mindenhol árulnak, akkor azt másik üzletben keresem. Általában az olcsóbb játék mellett döntök.

Kónya Lea

Az ötödikes Kónya Leától megtudtuk, hogy a testvére és ő külön nem kap zsebpénzt.

– Ha valamire szükségünk van, megmondjuk a szüleinknek, és ők megveszik, vagy ha úgy ítélik meg, hogy arra éppen most nincs szükségünk, később vásároljuk meg – magyarázta Lea, aki elfogadja a szülei véleményét. Megérti ugyanis, hogy mivel ketten testvérek, a szülőknek mindent duplán kell vásárolni.

Kis Laura

Fotó: Dávid Csilla

Boszorkányok éjszakája –
Ókrös Kyra, 7. o., EmArt Műhely,
Szabadka

Pályázataink

Jeles vendéget várunk udvarnoki szavalóversenyünkre

Jó hírrel szolgálhatunk: tavalyi jelentésünket igazolva idén valóban megtisztelt bennünket Csík Mónika költő a VI. Szűcs Imre Gyermekversmondó Versenyünkön, melyet Udvarnokon ejtünk meg november második szombatján, november 12-én. Várjuk a jelentkezéseket!

A versenyzők egy verssel vetélkednek, és a VAJDASÁGI MAGYAR KÖLTÉSZET EGÉSZÉBŐL választhatnak. Négy kategóriát hirdettünk, a legsikeresebb versenyzők értékes könyvajándékban részesülnek. Támogatóink: a Magyar Szó Kft., a Forum Könyvkiadó, az Atlantis Könyvkiadó, a begaszentgyörgyi önkormányzat, nem kevésbé Pál Károly vetélkedőnk ötletgazdája.

Mindennemű kérdéssel szerkesztőségünkben érdeklődhetnek a 021/475-4008-as telefonszámon vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen.

A pályázat lapunk 28. számában, október 6-án jelent meg.

XLI. Jó Pajtás Sakkturna

A palicsi Miroslav Antić iskolában javában készülnek lapunk 41. sakkturnájára, melyre ezúttal is mintegy másfél száz tanulót várunk. A többi szervező, mint például a szabadkai Aragóniai Beatrix Sakk Klub és a Vajdasági Sakk szövetség ugyancsak készül, mint ahogyan lapunk is. Meglepetésvendégekkel szeretnénk megörvendeztetni a sakkbarátokat. Reméljük, valamennyiünk számára örömteli lesz december 3-a, a verseny napja.

A főbb tudnivalók röviden: helyszín a palicsi Miroslav Antić Általános Iskola (Trogir utca 20.), kezdési időpont december 3., szombat, 8.30-tól jelentkezés, játék indítása 9.30 körül, a fiúcsapatok 1-5 tagúak, a lánycsapatok pedig 1-3 tagúak lehetnek. A verseny egyéni (svájci rendszer, 7 forduló, 20-20 perc gondolkodási idő), a résztvevőknek sakk-készleteket és sakkórát is hozniuk kell magukkal. A benevezés folyamatos, legkésőbb december 1-jéig kell elküldeni az aragoniaibeatrix@hotmail.com e-mailre, Jó Pajtás Sakkturna megjelöléssel, vagy pedig levélben (Jó Pajtás szerkesztősége, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad).

A pályázat lapunk 30. számában, október 20-án jelent meg.

Folyamatban van

Rajzpályázatunk is, melyet az Én és a nagyszüleim témára hirdettünk meg, a munkákat november első hetéig várjuk.

Gazdálkodj okosan!

Mit gondolnak az óbecsei Sever Đurkić iskola tanulói a pénzről, a takarékoskodásról

Nemcsak Halász István költő írt a takarékoságról, hanem napja is van, méghozzá október utolsó napja, amelyet takarékosági világnapnak nevezünk. Olvastam, hogy nagyon hasznos lenne, ha az iskolában titeket is megtanítanának a tudatos takarékoságra. Egy tantárgyat is beiktathatnának, melynek keretében arról tanulhatnátok, hogyan kell a pénzt jól beosztani, és pedig a zsebpénz egy részét. Ugyanis egyesek rögtön elköltik, amint megkapják, mások hónapokig spórolgatnak. Van, aki mindig pénzhiányban szenved, más meg ügyesen beosztja, okosan gazdálkodik. Aki félreteszi a zsebpénzt, vagy a születésnapra kapott összeg egy részét, vásárolhat magának egy különleges dolgot.

Ezúttal az óbecsei Sever Đurkić iskola tanulói, az ötödikes **Latyák Helga**, **Nagy Natália**, a hatodikos **Balázs Roland**, **Dániel Katalin**, **Gortva József** és a hetedikos **Nagy Márk** mesél arról, mi mindennel lehet otthon takarékoskodni, jól tudnak-e gazdálkodni a pénzüikkel.

Márk egész nyáron dolgozott, mint egy felnőtt!

– Nagypámnak csirkefarmja van – mondja –, s a nyáron ott naponta hat órát is dolgoztam. Megettem a csirkéket, kitararítottam a helyüket, ettem őket, meg elvégeztem mindent, ami csak szükséges. Órabért is kaptam, mint a munkások. A kétszáz dináros órabérnek örültem nagyon, s össze is gyűjtöttem elég sok pénzt. Még mindig megvan, nem költöttem el hiábavalóságra. Azt hiszem, a számítógépem följújtására költöttem a pénzem, meg valami érdekes dologra.

Helga is sok pénzt kap születésnapra, és zsebpénze is van.

– Én se költöttem el hiábavalóságra a pénzemet, pedig nekem már összegyűlt, ugyanis amit uzsonnára kapok, azt se költöttem el, meg a tatám minden ötösért ezer dinárt ad. Mivel kitűnő tanuló vagyok, már sok ötösöm van. No, nem költöttem el én se hiábavalóságra, gyűjtöttem.

Natália otthon is takarékoskodik a villanyárammal, a kinőtt ruhákat se dobja el.

– Ha kimegyek a szobámból, a villanyt is leoltom – mondja –, így sok energiát megspórolunk. Mert drága az áram! Meg tavaly a tanító nénivel a régi ruhákat fölhasználtuk, az Ókobecse pályázatára madárijesztőket készítettünk, s még kiállításra is kerültek a legötletesebbek. A mamám a kinőtt farmernadrágból táskát meg ékszertartót varrt nekem.

Roland Ausztriában is megtapasztalta a takarékoságot, látta a környezettudatos életmódot.

– Mi sűrűn megyünk Ausztriába. Ott is láttam, hogy a szemetet különválogatják: van szemetes a flakonoknak, a papírnak... aztán újrahasznosítják. Itthon mi is így különválogatjuk a szemetet. Meg a vízzel is spórolunk, vigyázunk, ne folyjon hiába. Van egy hamburger alakú perselyem is, s ha anyukám elküld a boltba, a maradék pénzt oda tehetem. A zsebpénzem se költöttem el, hanem gyűjtöttem.

Számítógépes játékot meg mobiltelefon-tokot veszek...

Józi is nagyon ügyel, hogy ne sok vizet pazaroljon, jövedelme is van.

– Legtöbbit a vízzel takarékoskodom, ugyanis zuhanyzaskor nem három óráig mosakszom, mint apukám, hanem pár perc alatt lezuhanyozom, s így kevesebb vizet használok el. Erre anyukám meg a nagynénim, Gortva Lúcia tanított. Nekem is van pénzem: apukámnak már négyéves korom óta segíték. Ugyanis vett traktorokat, s óvodás koromban mindennap mentem ki a farmra szántani, tárcsázni. Mióta iskolás vagyok, csak nyáron és hétvégeken segíték. Szeretek a traktorral dolgozni, meg pénzt is kapok: egy hétre száz dinárt! Összegyűjtöttem a pénzt, s tavaly vettem számítógépet, amely csak az enyém! Nos, apukám is megtoldotta... Amikor valamilyen tantárgyból beszámolót kell írni, akkor jól jön a számítógép.

Katica is takarékoskodik, és nagyon is meggondolja, mire költi a megtakarított pénzt.

– Én is leoltom a villanyt, ha kimegyek a szobámból. Szoktam az ötösökért pénzt kapni, mégpedig ötven dinárt. Nem költöttem el, hanem összegyűjtöttem, s veszek a családnak valamilyen finomságot, vagy éppen, ami kell: zoknit, cipőt... Azt üzenem a Jó Pajtás olvasóinak, hogy spóroljanak, ne költsék el a pénzüket hiábavalóságra.

Halász István

A takarékoságról

*Itt van három burgonya a markomban
Ebből három megy a be a hasamba,
És egy kerül feltétlen a kamrába,
egy meg a jövőnek szánva.*

*E kis történetnek a tanulsága:
A jövőre is gondolj, ne csak a mára.
A kamra krumplicja a holnapot szolgálja,
De a földben érő meg kell a holnaputánra!*

*Ha ezt az igazságot elfelejtetted,
A jövőben ezt nagyon megszenveded!
De a szavak ne szegjék kedvedet!
Takarékoság legyen a lételemed!*

Arra költsünk csak, amire szükségünk van

Nektek mondja el Ökrész Rozália közgazdász

Nem véletlenül írunk a pénz témájáról e heti számunkban. Talán sokan tudjátok is, hogy október utolsó napja takarékosági világnap, jó alkalom, hogy szót ejtsünk a mindent behálózó pénzről. Sok felnőtt megszállottan gyűjti a pénzt, mások egész életükben takarékoskodnak, valakiknek pedig soha sincs egy garasuk sem. A gyerekek jó részét otthon nem tanítják meg a pénz kezelésére, az iskola – legalábbis az általános –, úgyszintén. Egyszer mégis meg kell tanulnunk a pénzzel bánni, ha nem akarunk pórul járni, és írástudatlanok maradni a pénz világában. Ezért faggattuk Ökrész Rozália közgazdászt, az újjvidéki Magyar Szó Kft. igazgatóját a témáról.

*** Fontos-e idejekorán megtanulni bánni a pénzzel?**

– Nagyon fontos, s van is erre mód. De talán tanulságos lenne a közgazdaság szó eredetéről is szót ejteni. A gazdaságtan az ökonomia (szerbül ekonomija) szóhoz kötődik, az eredete oikosz, ami görögül házat, otthont jelent, és nomosz, vagyis törvényt jelent, tehát a két szó összekapcsolódásából ered a mai közgazdaságtan kifejezésünk, és ez sokat elárul arról, mivel foglalkozik valójában. Utal arra, hogy a családon belül hogyan kell gazdálkodni, mai értelmezésben úgy is mondhatnánk: családi költségvetés, családi kassza.

*** És megtanulható-e a gazdálkodás?**

– Egyértelmű, hogy kell tudni bánni a pénzzel, meg tanulni is lehet. Ezt nagyon egyszerűen példával illusztrálnám: azt szoktuk mondani, ha több pénzem lenne, mennyivel könnyebben élnék. Ez tévedés, mert hiába töltöttem tele az autót, ha nem tudom irányítani a járművet, nem fog elvinni oda, ahova szeretném. Tehát tudni kell vezetni az autót, mint ahogyan a pénzzel is tudni kell bánni. Hiába a sok pénz, ha nem tudunk vele mit kezdeni. Tehát nem az a lényeg, hogy degeszre tömjük a zsebünket, hanem az, hogy megtanuljunk a pénzünkkel bánni, még akkor is, ha kevés van belőle. Ezt tanulni kell, méghozzá addig, amíg fiatalok vagyunk. A szülőknek is nagyon oda kell figyelniük erre a kérdésre, nem szabad azt hinnük, hogy terhelik gyerekeiket az anyagiakkal. Nem szabad ebben a hitben élni, hanem a mindennapi élet részeként kell kezelni a pénzt. Világossá kell tenni, hogy anyunak, apunak mennyi a bevétele, mekkora az a pénzkeret, amivel a család rendelkezik, és amin felül már nem lehet költekezni. Olyan a családi költségvetés, mint egy torta, nem oszt-hatunk szét több szeletet, mint amennyi a tálcán

Ökrész Rozália interjúalanyunk szerint alaposan meg kell fontolni, mire költjük a pénzünket

van. Ugyanilyen egy település, egy körzet vagy egy ország költségvetése is, csak sokkal nagyobb, mint az otthoni. A gyerekek is képesek megérteni, hogy minden családban vannak elsődleges kiadások. Mondjuk az albérlet vagy a számlák, az élelem, a ruházat. Ha ezeket az elsődleges szükségleteket kielégítettük, jöhet a többi, ha maradt rá pénz. Amennyiben ezt a „szabályt” idejekorán magunkévá tettük, ráérzünk, hogy valóban csak arra kell költeni a pénzt, amire szükségünk van.

*** Mikor kell kezdeni?**

– Sokan tévesen azt hiszik, akkor kell megtanulni bánni a pénzzel, amikor önállósulunk. Nem, nem így van. Ebben az esetben felkészületlenül kényszerülünk bele a pénz önálló kezelésének helyzetébe. Mindent tanulni kell. Az éjtörnyösök sem úgy ugranak ki a repülőből, hogy előtte nem gyakorolnak. Felkészülés és gyakorlat nélkül komoly bajba kerülhetnek. Ugyanígy a pénz kezelését is meg kell tanulni, mielőtt pénzkeresőkké válnánk.

*** Ki tanítsa meg a gyerekeket miderre?**

– A szülő is, és az iskola is. Van rá példa, hogy egyes középiskolákban van gazdaságtan és vállalkozásfejlesztés, de a gimnáziumban például nincs, pedig igazolná magát. Szerintem a 7. és a 8. osztályban kellene kezdeni a vállalkozás tanítását.

*** Meg lehet-e tanulni addig nyújtózkodni, ameddig a takarónk ér? Vagyis, ha nincs pénzünk márkás cipőre, akkor nem veszünk, még akkor sem, ha fél osztálynak van, és én is arra vágyom?**

– Úgy érzem, hogy az igazi értékek ápolása csakis a családból indulhat ki. A világbrandek majmolása lélekromboló. Az iskolának nagy szerepe van abban, hogy ezt a trendet semlegesítse.

A mai fiatalság a világhálónak köszönhetően rendkívüli reklámhadjáratnak van kitéve, így nem csoda, hogy észrevétlen is rendkívül erős hatások érik. Gondoljunk a Facebookra: naponta több mint egy milliárd felhasználója van, rengeteg reklámmal. Szinte észrevétlenül bújjuk a bőrünk alá a sok-sok inger. A közgazdász ugyanakkor azt is látja, hogy a Facebook tulajdonosa hihetetlen gazdagságra tett szert, még akkor is, ha a közösségi oldal ingyenes. Akkor miből gazdagodhatott meg? Természetesen a reklámokból, a nagy látogatottságból, vagyis általunk, akik látogatjuk az oldalt.

*** Hogy lett közgazdász? Nehéz-e a munkája?**

– Véletlenül kerültem erre a pályára, de nem bántam meg. A közgazdásznak sokoldalú, kreatív munkája van, melyben át kell látnia a társadalmi folyamatokat, kísérni a változásokat, kezdeményezni kell. Az élet szinte minden szférájában fontos a munkája: a bankszektortól kezdve a turizmusig. A közgazdasági végzettség jó útlel mindenkinél, mert általa a világban jól el lehet igazodni. Gyakran versenyképes jövedelmet is hoz, és nem mellékes az sem, hogy igen sok közgazdász igazgatói, vezetői munkakört tölt be.

„– A pénz mindent átszö, tehát kezelésével megtanuljuk megfelelő módon felhasználni a keresetünket, és általa az életünket irányítani. Pénz nélkül nem vagyunk szabadok, nem tudjuk irányítani az életünket” – figyelmeztet a közgazdász, e heti interjúalanyunk.

Acsantavéri plébánia udvarában szeptember utolsó hétvégéjén cserkésztorzót tartottunk. Az érdeklődés nem maradt el.

Bemelegítésként sárkányfogócskát és még néhány érdekes játékot játszottunk. Ezek után Paulinus barát társaságában megjelent közöttünk Mátyás király. Igazságos királyunk gondban volt, mert édesanyjának, Szilágyi Erzsébetnek keresett születésnap ajándékot. Cserkészaink és jövődöbéli cserkészaink útra keltek, hogy a közeli parkban körülnézve segítsenek ajándékot találni. Kalandozásaik során egy kvíz keretén belül jobban megismerhették Mátyás király személyét. Majd Paulinus barát mutatta meg nekik, hogy egy hosszú vándorút során hogyan kell sátrat állítani, hogy ott kipihenhessék a fátadalmakat. A parkban ott volt egy parasztember is, akinek segítségére volt szüksége, mert eltörött a kocsirúdja. Szemfüles

Csantavéri cserkészdélután

kalandoraink gyorsan rájöttek, hogy az álruha mögött királyunk rejtőzik, és így akarja próbára tenni népe segítőkészségét. Végül kellemes beszélgetést folytattak arról, hogy mi is a cserkészlet, kinek mit jelent, mi az, amit a legjobban szeretnek ebben a mozgalomban.

A mozgalmas délutánt uzsonnával, üdítővel és egy érdekes, képes, ismeretbővítő előadással pihenték ki. A cserkészek köztudottan vidám személyek, így mi sem egyértelműbb, mint hogy újra egy kis játékkal töltötték az időt. Mire leszállt az este, elkészült a táborút is, és cserkészbarátaink megérkeztek a szomszédos településekről. Vidám énekszó, nevetés, csatkiáltás és a tűz fénye, melege töltötte be a plébánia udvarát. Táborútjainkra megérkezett

maga az ünnepe, Szilágyi Erzsébet is, aki bánatos volt, mert még nem kapott semmi ajándékot, figyelmet. Ekkor befutott Mátyás király, aki visszatérve felfedezőútról ajándékol egy kulcsot nyújtott át Erzsébetnek. Ez a kulcs Csantavér település kulcsa volt. Most már az uralkodónő tulajdona, ezután az ő arcán is boldog mosoly ült.

A táborút végén hálát adtunk az elmúlt cserkészévért, amely eseménydús volt az egész csapat számára, és Isten áldását kértük a további munkánkhoz. E nap után tíz gyerek lépett sorainkba, aki két újonc órsöt alkotva halad a zöld kendőhöz vezető úton.

Pásztor Orsolya, 16. sz. Szilágyi Erzsébet cserkészcsapat, Csantavér

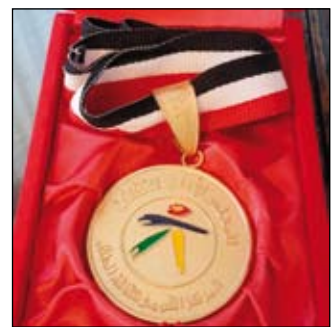
Egyiptom gyermekszemmel

Szabadkai képzőművészeti siker

Grubanov Martine (balról), a díjazott növendékek oktatója

Sikeresen szerepeltek a szabadkai gyerekek az Egyiptom gyermekszemmel rajzpályázaton, melyet természetesen Egyiptomban hirdettek meg. Az EmÁrt Műhelyből aranyérmes Halász Nikoletta kapott, Pesti Bence, Horvát Brigitta, Berta Klaudia, Teodora Apt és Nikolina Stancić pedig oklevelet. A J. J. Zmaj iskolából Kávai Rita aranyérmes lett, míg Sipraga Lúna, Fehér Noémi és Spasić Nikola oklevélben részesült. A díjazott gyerekeket a gyermekhéten Horváth Tímea Szabadka város alpolgármestere köszöntötte, és a díjak mellett átadta az önkormányzat ajándékát is.

A csodaszép aranyérem

Ennek a pályázatnak az az érdekessége, hogy a munkák még 2013-ban készültek. Először visszajöttek Egyiptomból, majd 2014-ben újra „megcélzották” Egyiptomot, és az eredmény alapján jól célzottak.

Ez történt az iskolánkban szeptember óta

Immár második hónapja tart az új tanév, sok jelentős esemény történt a temerini Kókai Imre Általános Iskolában. Szeptember második hetében sportnapot tartottunk: a diákok vetélkedtek, különféle játékokat játszottak, egyszóval sportoltak.

A **társastáncanfolyam** ebben a tanévben is folytatódik. Heti rendszerességgel találkozunk tánctanárnőnkkel, Kaslik Varga Szabinával, aki a standard táncok mellett divattáncokat is oktat. Szeptember végén Benedek Elekre emlékeztünk. Igazán **mesés napunk** volt, hiszen

mesékkel kapcsolatos játékokat játszhattunk, mesefilmet nézhettünk, sőt iskolánk könyvtárosa még mesélt is nekünk. Nagyon élveztük a rendhagyó magyarórát is.

Október elején a nyolcadikosok Szabadkára utaztak, ahol **drogprevenciós** előadáson vettek részt. A kiránduló csoport egy része címdalunkon látható, a város talán legismertebb, újjáépítés alatt álló épülete, a Népszínház előtt. A szabadkai Exspecto Mentálhigiéné Alapítvány kezdeményezésére hoztak létre egy kiállítást, melynek címe: Metamorphosis – a drog. A ki-

állítás szakemberek segítettek nekünk az értelmezésben. Fotóalbumok, interjúk, különféle tárgyak által betekínthettünk élettörténetekbe is. Mindezek erősen hatnak az érzelmekre. A hatást filmekkel, hanganyagokkal, bizarr fényeffektusokkal, tükörszobával, merészen színes falakkal, szobrokkal érték el. Igazán elgondolkodtató, amit láttunk, hallottunk. Mély nyomot hagyott bennünk. Nagyon hasznosnak tartjuk a kiállítás megtekintését, mert elrettentően hat, és ez a megelőzés szempontjából nagyon lényeges.

A temerini Kókai Imre iskola 8. c osztálya

Cserkészcsapatvezetői találkozó Muzslyán

Cserkészszövetségünk egy új találkozóssorozatát indította a 2016/17-es évben. Ebben a sorozatban a csapataink vezetői kerülnek reflektorfénybe. Az első találkozón, melyet Muzslyán tartottunk meg, hét csapat képviselői vettek részt. A kétnapos rendezvény célja a csapatvezetők barátkozása és a csapatokon belüli elképzelések, kezdeményezések összehangolása volt. Olyan témákat vettünk elő, amelyek minden vajdasági csapatban jelen vannak. Nagyon érdekes és izgalmas tapasztalat volt ez mindenki számára.

Szövetségi vezetőségünk bemutatta az elmúlt évet, és hosszan beszélgettünk a következő évi programokról és az igényekről. A találkozó nagy témája a vezetőképzés volt. A tavalyi évben mindössze 25 személy volt érintett a témában, idén viszont kétszer annyian vettek részt a vezetőképzésben.

A szövetség könyvcsomagot ajándékozott az alakuló és a működő csapatoknak is. Az SZMCS és az MCSSZ által kiadott könyveket kiosztottuk, azok a csapatok, akik nem tudtak részt venni a találkozón, a későbbiekben vehetik át. Szerencsés napunk volt, talán az utolsó meleg szeptemberi napot fogtuk ki. A csapatépítő játékok a szokásosnál is sikeresebbek voltak, és a felnőtt vezetők is nagy lelkesedéssel fogadták a játékokat.

A találkozó olyan alapot adott a jelenlévő csapatvezetőknek, amely a tartós, sikeres együttműködés kezdetét jelentheti. Nagyon szeretnénk más, nem vajdasági csapatok vezetőivel is felvenni a kapcsolatot. A tapasztalatcsere fontos, ezért jók az ilyen találkozók. Mindenki gazdagabban tért haza, és ez alapja annak, hogy valami újat adhat az otthoni közösségünknek.

Szabó Hunor, a VMCSZ mozgalmi vezetője

Beköszöntött az ősz

Őszi éjjel sárgulnak,
Őszi reggel hullanak.
Őszi reggel sárga levél
Barna ágról hullik elénk.

Mókus mama, mókus papa
Barna ágon beszélget:
gyűjtsünk diót, jó sokat,
majd megesszük, ha a
hideg simogat.

Őszi éjjel sárgulnak,
Őszi reggel hullanak.
Őszi reggel sárga levél
Barna ágról hullik elénk.

Petrás Péter, Losonci Ferenc, Bánszki Nikola, Horváth Márk Bence,
Darkó Dominik, Kecskés Krisztián, a IV. osztály fiúcsoportja, Nikola
Durković iskola, Bácsfeketehegy

Az iskolám

Az én iskolám gyönyörű ám! Miroslav Antić a neve, tanulók és tanárok büszkesége. Igaz, falai szürkéek, de a rajta lévő gyermekrajzok vidámságot árasztanak. Kis gyerekek, nagyocskák, mindannyian megtöltik örömmel az iskolát. Barátságok szövődnek, összetartó közösségek. Nem is kicsit szeretem! Sok a lecke, kevés a szabadidő. Tanulni kell, tudom. Nem mindig fűlik hozzá a fogam, de így legalább az unalom nem lesz úrrá rajtam. Sok a tanár, és mégis szeretem az iskolám. Tantermei szépek, udvara nagy, és pályái rendezettek. Gyönyörű körülötte a zöld környezet. Tornaóra, az ám a csodás! Lányok is, fiúk is, irány a focizás! Rengeteg móka és kacagás, utána jön a kemény tanulás.

A csodálatos jegyekért áldozatot kell hozni. A szorgalomért és igyekvésért sohasem marad el a jutalom. Számos szakcsoport nyílt a tehetséges gyerekek számára. Versenyekre járunk, jókat szórakozunk. Ha mindennapi motivációt akarsz, sakkozz szorgalmasan!

Az iskola mindenkinek lehetőséget ad, csak használd ki okosan!

Berényi Nikolett, 6. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Spliti kirándulás

Az elmúlt nyári szünidőben a horvátországi Trogir városában nyaraltam a szüleimmel. Nem csupán fürdéssel töltöttük az időnket.

Trogir egy igen szép és érdekes város. Igaz, nem túl nagy, de sok a látnivaló. Miután átjártuk a várost, megbeszéltük, hogy hajóval átruccanunk a közeli Splitbe. Az indulás reggelén nagyon izgatott voltam, már nagyon vártam a hajóutazást, na meg persze az említett nagyvárost.

Split Horvátország második legnagyobb városa. Nagyon sokan élnek ott. A város talán legnagyobb nevezetessége Dioclecianus császár palotája. A valamikori palota falai között található a tulajdonképpen óváros. Mivel kevés volt az időnk, nem tudtunk mindent megnézni, ám amit sikerült, az feledhetetlen számomra. Felmentünk a szép és magas székesegyház harangtornyába, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a városra. Voltunk a palota pincéjében is, ahol múzeum van berendezve. A pincémúzeum sötét és nyirkos volt. Ezután elhagytuk a palotát, és néhány saroknyira megálltunk ebédelni, ahonnan a tengert is láttuk. A programunk a végéhez közeledett. Sajnáltam, hogy el kellett hagynunk a várost, ahol az eddigi életem legjobb fagyiját ettem.

Emlékezetes marad ez a nap számomra, mivel sok mindent láttam, amit eddig még soha. Sok nevezetességet megnéztünk, de még legalább ugyanannyit nem. Éppen ezért szüleimmel megbeszéltük, ha jövőre nem is, de még egyszer mindenképpen el fogunk jönni erre a gyönyörű helyre.

Bába Máté, 4. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Erdélyben jártam

Június végén elkezdődött a nyári szünidő, amelynek mindenki nagyon örült. Nagy színes betűkkel tűztük fel a táblára, hogy vakáció.

A szünidő kezdetén szerb táborban voltam, ahol sokat játszottunk. A táborban megismerkedtem egy oromi kislánnyal, és a nyáron leveleztünk is

egymással. Szerettünk volna eljutni a családommal a tengerre, de ez sajnos nem valósult meg, mert édesapám lebetegedett. Ezért a nagyszüleimmel elmentem Erdélybe, egy több napos kirándulásra.

A bőröndbe sok rövid ujjú pakoltam be, de a szemüvegemet itthon felejtettem. Sok élményben volt részem, voltunk hegyet mászni, ami nagyon érdekes volt számomra. Ellátogattunk egy templomba, ami nagyon szép volt. Megnéztük az Anna-tavat, amelynek partja homokos volt. A tó vizében lehetett fürdeni. A Medve-tó is nagyon érdekes volt, mert nevét az alakjáról kapta. Ennek a tónak a strandján is sok ember fürdött. Ott finom fagyalgot is lehetett vásárolni. Az utolsó nap traktorral vittek fel bennünket a hegynek egy részére. Onnan folytattuk utunkat a Hargita-hegy csúcsára. Amikor leértünk a hegyről, megindultunk hazafelé.

Miután hazaértünk, mindent elmeséltem a szüleimnek. Az udvarunk medencéjében sokat fürdöttünk és labdázunk a barátnómmal. Én szeretem a gyógyfürdőket, és szeretném, ha oda is eljutnánk még az idén.

Remélem, hogy a következő nyáron is ilyen sok élményben lesz részem.

Curnovics Kitti, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Barátnóm, Csetvei Enikő

Az én barátnőmet Csetvei Enikőnek hívják, 12 éves. Az óvodában ismerkedtünk meg, és azóta barátnők vagyunk.

Szeme színe barna, a haja színe világos barna. Körülbelül 156 cm magas, közepes termetű hatodikos lány. Mindig kitűnő tanuló. Mindig szép és elegáns ruhában jár iskolába és más helyekre. A barátnőm Erdélyben töltött tizenégy napot, mert ő játszott az István, a király rockoperában. Sokan elmentek innen Csantavérről, mindenfelé voltak: a Medve-tónál, fürödtek is, és még számos más helyen.

Enikő kedvenc ételei a virsli, a spagetti és a csokis tészta, kedvenc itala a Cocta és a sima üdítő. Tanévben csak hétvégén találkozunk. Vagy ő jön hozzám, vagy én megyek hozzá. Beszélgetünk, számítógépezünk, vagy csak ugratjuk egymást, és utána jókat nevetünk. A nyár folyamán ő 3 táborban vett részt, ahová én nem jutottam el. Ő, amikor hazajött elmesélte, hogy milyen volt. Néha azért volt egy kis mosolyszünet közöttünk, de végül mindig kibékülünk.

Mindig jóban voltunk, ezért mindent megteszek, hogy így is maradjon.

Báló Bianka, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az elkényeztetett teknős

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer két teknős. Annak a két teknősnek volt ötven gyereke.

Az egyiket külön választották. Amióta megszületett, mindig mondogatták neki, hogy ő a legszebb, legokosabb és a legjobb. Az a Teknős mindig a figyelem középpontjában volt. Amikor nagyobb lett, nagyon csúnyán viselkedett. Egy nap mondja az apja:

– Fiam, te nem viselkedhetsz többet így! Egy feladatot kapsz tőlem. Csak akkor jöhetsz vissza, ha megtalárod, és elhozod a piros pöttyös sárga színű korallt, amelynek a neve Litrer.

– És azt, hogy szerezzem meg? – kérdezte a Teknős.

– Három lyukon át van három háromágú szigony. Mind a három villából három ugyanolyan korall nő ki. Az egyik valamiben különbözik a többitől. Keresd meg, és csak a Litret vedd el, különben szétrombolódik a helység!

Egyiptom – Kávai Rita, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Kellemes időtöltést kívánok minden kis olvasónknak a mai változáshoz. Örömmel nyugtáztuk a szerkesztőségben, hogy műfajilag is változatos, élménydús, tartalmas munkákat küldtetek, sőt még képzőművészeti alkotásokkal is megleptek bennünket.

Kuktin Nikola őszinte vallomása különös telitalálat, hisz a fogalmazással legtöbbször úgy vannak, mint ő, csak nincs alkalmuk bevallani. Nem könnyű dolog rendezni gondolatainkat, de szükséges. Szóban és írásban is. Aki szóban könnyedén kifejti magát, általában írásban is jeleskedik. És fordítva: a kinek nehezebb esik megírni egy fogalmazást, az előbeszédben sem boldogul könnyen. Kivételek mindig vannak, de általános szabály, hogy a fogalmazásokkal valójában az önkifejezést gyakoroljuk, és ez nagyon fontos most is, és még inkább az lesz a jövőben az élet minden területén.

Nagy Magdolna

A Teknős rátalált a három lyukra. Az elsőben nem volt villa. A másodikban rátalált egy Elves, Hobi és Dvor elnevezésű korallra (amelyeket már előbből ismert). Végre a harmadikban pont az volt, amit az apja kért. De ő nem látott semmilyen különbséget köztük. Megnézte a színüket, megszámolta az ágaikat, még a pöttyöket is megszámolta. És újra és újra számolgatta, és kereste a különbséget a korallak között.

– Jé, ez különös! A középső korall hátulján egy szív! – mondta.

Ahogy ezt kimondta, a sziklák elkezdtek rezegni. A korall elkezdett lebegni, és a Teknős páncéljára szállt le.

Amikor hazavitte, senki sem hitte el, hogy mi történt vele. De ez a kaland után megváltozott a viselkedése. Többet nem volt elkényeztetett teknős.

Bubalo Inesz, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A múltat olvassuk, a jövőt pedig írjuk

Számomra az írás folyamata nagyon dögös. Amilyen nehéz volt másodikban a fogalmazást megírnom, olyan nehéz most is.

Az első fogalmazásom a nyári szünetről szólt. Akkor is ugyanúgy izzadt a tenyerem írás közben, mint most. Az első gondom az írással az, hogy semmi sem jut eszembe, vagy ha tetszik a téma, akkor túl sok gondolat van a fejemben. Minden leírt mondatot többször elolvasok. Van, amikor nagyon tetszik, amit visszaolvasok, de sokszor nem vagyok meglepve azzal, amit a papírra vettem. A tanárnő mindig azt mondja, olvassunk minél többet, hogy szebben írjunk. Azt hiszem a mindennapi életből kikopik a szép írás. A mai életben SMS, Viber, Vhatsappot, Messengert és elektromos postát

Egyiptom
– Halász
Nikoletta,
EmArt
Műhely,
Szabadka

használunk. Minden mondanivalónkat lerövidítjük például SMS-ben, „hogy vagy?” csak „hv?” Erre a kérdésre már a válasz egy hangulatjel. Az emberek most már saját kezűleg nem írnak levelet egymásnak. Ez a szép szokás már teljesen kihalt.

Nem tudom, hogy jó irányba haladunk-e. A világ gyors és digitális lett, de vannak olyan dolgok, amiről nem szabadna elfeledkezni, arról, hogy milyen jó dolog levelet kapni.

Kuktin Nikola, 8. osztály, I. G. Kovačić iskola, Szabadka

Röhög az egész osztály

Egyik nap eldöntöttük az osztállyal, hogy megvicceljük a kémiantanár urat, mert mindig olyan szigorú hozzánk.

Réggel, mikor beértünk az osztályba, ragasztót kentünk a tanári székre, és a táblánál levő kréták egyikére, ezután türelmetlenül vártuk, hogy megérkezzen.

Amikor belépett a tanár úr, feszültség érződött a levegőben. Halkan durrkoltunk. Mikor le akart ülni, a bal kezéből elővette a székpárnáját.

– Ó, ne! – nyögött halkan az egész osztály.

Majd később elkezdett a táblára írni, éppen azt a krétát fogta meg, amelyet belemártottuk a ragasztóba.

– Ez az! – szisszent fel halkan az egész osztály.

Elkezdtünk kuncogni, a tanár úr nem értette, hogy min nevetünk. Befejezte az írást, mi is leírtuk, amit kellett. Le akarta tenni a krétát, de nem sikerült. Minél jobban erőlködött, az osztály annál hangosabban nevetett. De ebben a pillanatban csöngették, vége lett az órának. Másik terembe mentünk, közben a folyosón haladva éljeneztük, hurrázva lépdeltünk. A másik teremben mondtuk Pistinek, hogy kioldódott a cipőfűzője. Mindjárt le is hajolt, hogy bekösse, ebben a pillanatban egy villámgyors mozdulattal lehúztuk a nadrágját. Pirulva nézett fel, ekkor felröhögött az egész osztály.

Nagyon vicces volt ez a nap. Remélem, hogy még sok ilyen mókás élményben lesz részem!

Papp Róbert, 5. osztály, Arany János iskola kihelyezett tagozat, Orom

Miért kell vigyázni a környezetünkre?

A Föld évmilliók alatt ilyen, amilyen.

Az ember eleinte tisztelte a természetet, de ma már a pillanatnyi haszon érdekében javíthatatlan hibákat követ el. A környezetet azért kell óvni, mert a nem megújuló energiaforrások apadóban vannak, a víz mennyisége csökken, az ivóvíz szennyezett lesz. Óvni kell a környezetet úgy, hogy kevesebb nem megújuló, és több megújuló energiát használjunk. Több napenergiát és szélenergiát kellene igénybe venni. A növényeket kevésbé kellene permetezni, és inkább biotermést fogyasztani. Kivágják az esőerdőket, amelyek oxigént termelnek, és így még szennyezettebbé válik a levegő. A szennyezett emberi környezet sok betegség okozója lehet, amin változtatni kell.

Én úgy óvom a természetet, hogy nem szemetelek.

Nagy Abonyi Gábor, 4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Kedvenc rajzfilmem

A mai napig is az egyik kedvencem a Mulan című rajzfilm, és most erről fogok mesélni.

Ez a történet Attila, hun király idejében játszódik, amikor ő volt a nagy gonosz, és mindenki rettegett tőle. A főszereplő egy lány, Mulan, kinek az édesapja már egy háborút végigtáncolt, és már nem a fiatalok közé tartozik. Ám, a hunok támadnak, és minden családból egy férfinak kötelező menni a háborúba. Mulan nagyon félti az apukáját, és ezért egyik este elveszi apja harcos ruháját, majd fiúnak öltözve beáll a katonasághoz. De Mulan ősanyái, ősapái (akik már meghaltak) a lány után küldtek egy sárkányt, hogy segítsen Mulannak. Ezt a sárkányt Musunak hívják. Musu egy vérszomjas, tűzhányó sárkánynak hiszi magát, miközben szegénykém akkora, mint egy gyík, és ha egy kis parazsat tud gyújtani, akkor már nagyon ügyesnek minősül. Ettől eltérően nagyon szereti Mulant, és ahol csak tud, segít neki. Még a lánynak, az egyik katonatársának a fenekét is megharapja, hogy Mulan ne bukjon le. A lány a háború előtt beleszeret a kapitányba. De erről a kapitány nem tud semmit. Mikor eljött a harc ideje, Mulan segítségével nyertek a hunok ellen, de eközben Mulanról kiderült, hogy lány. A kapitány az elején ezért haragudott rá, de aztán neki is megtetszett a lány.

Ennek a történetnek sok hasznos mondanivalója van arról, hogy álljunk ki magunkért még akkor is, ha az egész világ ellenünk van.

Ha még nem láttátok ezt a mesét, ajánlom a figyelmetekbe.

Fehér Ivonn, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

CSILLAGÁSZAT

Tízszer annyi galaxis létezik, mint korábban gondoltuk

A Hubble új adatai valamint egy kutató-csapat elképzelései alapján a világegyetem ismét tágult – legalábbis számunkra. Míg korábban a tudósok úgy gondolták, 100–200 milliárd galaxis van az univerzumban, az új becslés szerint ennél tízszer több, nagyjából 2 billió.

Christopher Conselice, a felfedezést bemutató tanulmány szerzője megdöbbentőnek találta, hogy eddig a világegyetem 90 százalékát még csak nem is vizsgálták.

A szakember kutatócsapatával tavaly állt elő egy, a galaxisok eloszlására vonatkozó elképzeléssel. Eszerint a nagyobb galaxisok igen ritkák, a közepesekből valamivel több van, a kisebbekből ugyanakkor rengeteget lehet találni.

A Hubble űrteleszkóp képein látható halvány, apró galaxisokat megvizsgálva Conselicek arra jutottak, hogy tömérdek olyan galaxisnak kell lennie, melyeket eddig még nem is láttunk. A csapat úgy gondolja, hogy a világegyetem galaxisainak száma a korábbi becslés tízszerese lehet, azaz nagyjából 2 billió.

Amikor az univerzum még igen fiatal, mindössze 1 milliárd éves volt, ezek a galaxisok sokkal sűrűbben zsúfolódtak össze, mint manapság. Idővel aztán a világegyetem kitágult, a galaxisok eltávolodtak egymástól, adott esetben pedig összeütköztek.

A kisebb galaxisok tanulmányozása igen fontos, elemzésükkel az átlagos galaxisok fejlődésére is lehet következtetni, mely sokban eltérhet a ma is látható óriások életútjától.

Még szerencse, hogy 2018-ban elindul majd egy új teleszkóp, amely megfelelően fel lesz szerelve ahhoz, hogy kiszűrjön néhányat a korábban ismeretlen rendszerek közül. A James Webb űrtávcső kutatásai talán lehetőséget adnak majd arra, hogy választ találjunk a galaxisok születésének és fejlődésének kérdésére. (Popular Science)

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Ismét új Windowst kapunk?

Márciusban ismét nagyot dobant a Windows 10 – megkapjuk a Redstone 2 frissítési csomagot. Többé nem kell 5–7 évet várni a nagyobb Windows-frissítésekre. Kb. félévente várhatjuk, hogy komolyabban megújul a PC-nken futó rendszerünk. A Windows 10-hez nyáron már megérkezett egy nagy frissítés az Anniversary Update képében, ám már a következő új verzió is egyre közelebb kerül a funkcióvégleges, feature-ready állapothoz. A frissítés egyik legfontosabb célja, hogy eszközeinket még jobban összekösse. Ennek keretében olyan, felhőben szinkronizált szolgáltatás jöhet, amelynek segítségével az egyik eszközön megkezdett munkamenetet egy, az egyben átvihetjük másik géphez. Például a munkahelyi gépünkön dolgozunk, majd azt lezárjuk, és hazamegyünk. Amikor otthon elindítjuk a gépet, ugyanaz a környezet fogad: azok az appok futnak, az ablakok ugyanott vannak, a dokumentumok szinkronizálódtak stb.

A helyzet a telefonokra is igaz: például Windows 10 Mobile-nál is elérhető lesz hasonló (a megnyitott weboldalak szinkronizálása, megnyitása stb.), de Android és iOS telefonoknál is lesz közös rész. Az egyik ilyen a közös válogatás, így a PC-n kimásolt rész azonnal használható lenne például a telefonon. Ennek a neve (egyelőre) OneClip.

Új Start menü is lesz. Nem kell megjedni, nem azt akarja a Microsoft, hogy tanuljuk meg újra a Start menüt, hanem azt, hogy még több beleszólásunk legyen az átalakításba. Az új verzióban várhatóan már eltüntethetjük a programlistát is. A Windows 10 sok újdonságot hozott a monitorkezelésbe, és a repertoár most tovább bővül. A Redstone 2 már képes lesz arra, hogy többmonitoros PC-knél a nem használt kijelzőt elküldi alvó módba és csak az aktívan használt marad bekapcsolva. Persze ezeken kívül még rengeteg újdonság érkezik, és lehet olyan funkció is, ami most még megtalálható a bétában, de a végleges verzióból kiszedik. Néhány funkcióról nem beszéltünk itt sem, például az új Continuumról, és remélhetőleg néhány nagy durranás még teljes titoktartás mellett készül. (PC World)

ENERGIA

Egy csepp üzemanyag nélkül repülte körbe a Földet

Sikeresen leszállt Abu-Dzabiban kedden hajnalban a Solar Impulse 2 nevű napelemes repülőgép, amely így az első, energiáját kizárólag napelemekből nyerő repülő, amelynek sikerült megkerülnie a Földet. A gép így egyetlen csepp üzemanyag felhasználása nélkül tette meg 42 ezer kilométert. Bertrand Piccard komplikáció nélküli leszállást hajtott végre vele Abu-Dzabiban helyi idő szerint 4.05 órakor. A Solar Impulse 2 tavaly márciusban indult Föld körüli útjára. Tizenhat helyen szállt le. Az út leghosszabb szakasza Japán és Hawaii között a Csendes-óceán átszelése volt, ami 7212 kilométert jelentett, melyet a gép 118 óra alatt tett meg. Az Egyesült Államokhoz tartozó szigeteken javítani is kellett a repülőt, ami miatt több mint kilenc hónapig nem tudtak felszállni. A küldetés célja a világ körbepülésén kívül az volt, hogy felhívja a figyelmet a megújuló, környezetbarát energiára. A repülő több mint 17 ezer napelem hajtja, amelyek négy elektromotort működtetnek, s töltik a gép akkumulátorait is, melyek segítségével éjszaka is tud repülni. (MTI)

Honnan ered a baromfi?

A baromfi: a tyúk, a pulyka, a gyöngytyúk, a liba és a galamb házasított madarak. Első végtagjaik szárnyá alakultak át, a hátsó végtagok úszásra és kapaszkodásra szolgálnak.

A tyúk őse a ma is vadon élő bankiva. A narancsvörös és arany zöld tollú madár Malajzia trópusi erdőseiben él. Valószínűleg Indiában házasították két-három ezer évvel ezelőtt. Már a rézkorban (időszámításunk előtt három-négyezer évvel) eszegették a húsát és a tojását Ázsiában és a Közel-Keleten, majd az időszámításunk előtti első évezredben felbukkant Európában is. Egy római természetudós időszámításunk szerint 50 körül már részletesen ír a tenyésztéséről, s megjegyzi: honfitársai főként a kappan húsát kedvelik. A britek, úgy látszik, válogatosabbak voltak. Amikor Julius Caesar hadaival meghódította Britanniát, feljegyezte, hogy a sziget lakói tenyésztik ugyan a házityúkot, de a húsát nem fogyaszt-

ják, ezzel szemben szenvedélyesen kedvelik a kakasviadalokat.

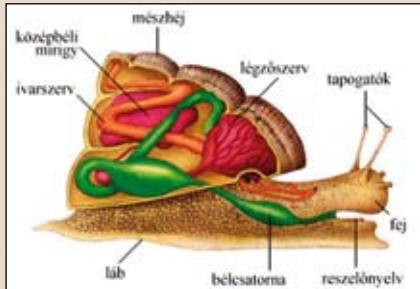
A pulyka őse ma is él Mexikóban: magokkal, gyümölcsökkel, rovarokkal táplálkozó vadmadár. Vadásszák és csapdával fogják, mint másutt a fácánt vagy a fűrt. Mexikó őslakóinak hite szerint fő táplálékuknak, a kukoricának első magvait egy óriási, mesebeli pulyka szórta szét a földeken. Amikor Vasco da Gama Afrika partjai mentén India felé hajózva rábukkant a fekete őslakók kedvenc baromfijára, a gyöngytyúkra, indiai tyúknak nevezte el az ismeretlen állatot. Európába a portugál hajósok hozták el, azóta tenyésztik kontinensünkön.

A liba a lúdfélék házasított alakja. Sok húst, zsírt és vitaminokban gazdag, izletes májat termel. Hosszú ideig „szent madárként” tenyésztették.

A kacsát legkorábban Kínában, az időszámításunk előtti első évezredben tenyésztették háziállatként.

A Nemzetközi Természetvédelmi Unió (IUCN) Vörös könyvében levő veszélyeztetett fajok egyharmada édesvízi életmódú, és közöttük sok a puhatestű. Vizeink ilyen szempontból még fajokban gazdagoknak mondhatók

A csiga felépítése

(persze, nem a verbász-szenttamási méregcsatorna), de a népségek helyi kihalása és a fajok eltűnése egyértelmű vészjelzetet jelez. A vizes élőhelyeket benépesítő csigák és kagylók megőrzése az élővilág többi szereplőjével együtt ezért mindannyiunk közös érdeke. Földünk vízkészletének csak töredéke, kevesebb mint egy százaléka édesvíz. Ebben jelenlegi ismereteink szerint mintegy hétezer puhatestű faj él. Tavakban, folyókban, patakokban és forrásokban nádszállakra, vízinövényekre és kövekre tapadva vagy iszapba rejtőzve egyaránt léteznek. Vannak közöttük világpolgárok és olyanok is, amelyek csak egyetlen kis élőhelyhez ragaszkodnak. Testük nem annyira színes, mint tengerben élő rokonai, művészi szép, lapos, hosszúkák, felcsavart, csíkos, egyszínű, apró és óriási mézspáncéljuk azonban így is az élővizek díszévé teszi őket.

Kárpát-medencei vizeinkben ötvennyolc édesvízi csiga- és huszonnyolc kagylófajta tartanak nyilván. Közülük tizenhat faj, vízi puhatestű faunánk csaknem egyötöde, kül-

Csiga-biga, biga-csiga

Kárpát-medencei vizeinkben ötvennyolc édesvízi csiga- és huszonnyolc kagylófajta tartanak nyilván

Tányércsiga

földről származik, és akváriumból szabadult ki. Ezek invazív fajként számottevően rontják, átalakítják az életközösségek összetételét és működését. Az édesvízi puhatestűek egy része a csigák osztályába tartozik. Példányaikat a folyók és a tavak partján láthatjuk, amint a növényeket vagy a köveket borító algákkal táplálkoznak, esetleg a víz felületi hártáján fejjel lefelé lógva közlekednek, vagyis „egy lábbal a vízen járnak, moszatokat vacsorálnak”. Ám olyan fajok is akadnak köztük, amelyek az üledék mélyén vagy barlangokban és karsztvizekben élnek. A hazánkban élő édesvízi csigák testét kívülről mészváz fedi. Az előkopolytús csigák házuk szájadékat szaruszerű vagy meszes héjfedővel zárják le. Mivel a gázcserejüket kopolytú bonyolítja le, nagyon érzékenyek a vízszennyeződésre. A többségük váltivarú, de szélsőséges körülmények között szűznemzés is előfordulhat körükben. Élettartalmuk többnyire egy év, de öt évig élő fajok is akad-

nak közöttük. Népségüket rövid létük során többszöri szaporodással tartják fenn. Különös ismertetőjegyük a fejük elején kinyújtható ormány, amellyel táplálék után turkálnak. Az előkopolytús csigák már a földtörténet igen korai szakaszában megjelentek az édesvizekben. Térhódításuk megelőzte az ősi szuperkontinens, a Pangea feldarabolódását. Ezek a külsejükben nagyon hasonló, de örökletesen különböző, egymással rokonságban álló fajok elsősorban a források és barlangok lakói. Közéjük tartozik a karsztforráscsiga. Ez a három-négy milliméteres, a víz hőmérsékletére és oxigéntartalmára egyaránt érzékeny állat csak forráskifolyókban és felső partszakaszokon érzi jól magát. Kövekre tapadó példányainak tömegét gyakran zöld algabevonat takarja.

Vándorkagyló

A hétfejű tündér

Nem volt nálam csúnyább gyerek Rácpácegresen. Azazhogy mit beszéltek, hetedhét országon nem akadt nálam csúnyább gyerek. A lábam gacsos volt, a hasam hordóhas, a fejem úritök, az orrom ocsmonda, egyik szemem balra nézett, másik szemem jobbra nézett, hívtak emiatt kancsalnak, bandzsálnak, sandának, bandzsának, kancsinak, bandzsának, árokba nézőnek; tyúkmellem volt, suta voltam, fülem, mint az elefánté, harcsaszám volt, puklis karom, a termetem girbegurba.

Hát ilyen csúnya voltam.

Vagy tán még annál is csúnyább.

Úgy szégyenkeztem emiatt, ahogy még senki Rácpácegresen. És forrt bennem a düh, émszített a mérge, rágtam magam, előntött az epe. Miért vagyok én ilyen csúnya? Kiért? Miért? Mi végre? Ki végre?

Két zenész lakott a szomszédomban Rácpácegresen. Jobbról Rácegresi, balról Pácegresi. Rácegresi tudott furulyázni, Pácegresi nem.

Rácegresi azt mondta nekem:

– Csúnya vagy, csúnya vagy, de azért rád is süt a nap. Ha egyszer jó szíved lesz, el is felejtetted, hogy csúnya vagy. És meg is szépülsz tőle.

De én nem jó akartam lenni. Szép akartam lenni. Mérgeződtem, acsarkodtam, kardoskodtam, epéskedtem.

Pácegresi meg azt mondta:

– Olyan randa vagy, hogy nem lehet rád nézni. Téged elvarázsoltak. Ez a hétfejű szörny varázsolt el téged biztos, aki itt lakik Csodaországban. Azt kellene megölnöd.

– De amikor olyan szépen énekel – mondtam neki.

Pácegresi legyintett.

– Állok ének az – mondta. – Így csalja törbe az áldozatait.

Ez a hétfejű szörny vagy hétfejű sárkány, avagy hétfejű boszorka ott élt hozzánk közel. Mert Rácpácegres a Négyszögletű Kerek Erdő közepén van, s innen csak egy ugrás Ajahtan Kutarban király fazsindelyes palotája, s a palota mögött meg rögtön kezdődik Csodaország. Ott lakott ez a hétfejű micsoda. És esténként gyönyörűen énekelt. Hét szólamban. Mind a hét szájával más szólamot. Hát ő varázsolt el engem. Őmiatta lettem ilyen rút. Na megállj! – gondoltam magamban! Elhatároztam, hogy megölöm.

– Ez az egyetlen lehetőség – helyeselt Pácegresi, a zenész, aki annyira nem tudott furulyázni, hogy már nem is akart, a furulyája is tömör arany volt, lyuk se volt rajta.

Ettől kezdve mindennap edzettem, hogy legyőzhessem a hétfejű szörnyet. Hétfőn sárkánytejet ittam, kedden lándzsát szórtam, szerdán karddal hadakoztam, csütörtökön baloskával, pénteken péklapáttal, szombaton szablyával, vasárnap vassal, vérrel, vencsellővel.

Meg is erősödtem hamar, s egy éjszaka nekiindultam. Karddal, lándzsával, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencsellővel.

– Megöllek, gonosz szörny, megöllek, elvarázlóm – ropogtattam a fogaim között.

A talpam alatt ridogáltak a füvek. Csak mentem: bimm-bumm. Mit nekem füvek! A fejem

felett recsegtek, sírdogáltak a fák. Csak mentem: dimm-dömm. Mit nekem fák! Az ég sóhajtozott, a föld nyöszörgött. Csak mentem: zitty-zutty. Mit nekem ég, mit nekem föld!

Hajnaltájt értem Csodaországba, még alig-alig pirkadt. De rátaláltam a hétfejűre. Ott aludt egy eukaliptuszfa alatt, be volt hunyva mind a tizennégy szeme.

Nosza, nekiestem. Suttu, levágtam az első fejét – mintha egy húr pattant volna el, földtől holdig érő, megzengett a világ. Fölébredt persze, álmélkodva bámult rám tizenkét szemével. Nem kíméltem, nyissz, levágtam a második fejét is! Illatok szabadultak el ekkor, kikerics, fodormenta, kakukkfű, orgona és nárcisz illata. Felém nyúlt, meg akart fogni. De nem hagytam magam. Dolgoztam keményen a karddal, lándzsával, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencsellővel.

Lehullt a harmadik feje is – források, csermelyek bugyogtak fel egy pillanatra.

A negyedik is – aranyhajfonatok libbentek s tűntek el a fák közt.

Az ötödik is – felcsilingeltek s elhaltak szánhúzó lovak téli csengettűi.

A hatodikat nagyon féltette, húzta, óvta, de nem menekült. Lenyisszantottam. Harang szólt meg akkor, sok békességes harang. Egyre halkabban, egyre halkabban...

De akkor, jaj, elkaptott! Szorosan magához ölelt, mozdulni se tudtam. A fejem épp a mellére szorult, hallottam a szívdobbanásait. Kopp-kopp – dobogott a szíve. És azt kérdezte tőlem:

– Mit vétettem én neked, ember fia?

– Megölhatsz – mondtam neki –, szétropanthatsz. De akkor is jól tettem, amit tettem, mert ilyen csúnyává varázsoltál. Én vagyok a legcsúnyább ember a földön.

Fölpillantottam, megláttam a szemét. Fénylett a szeme, mint a szép távoli csillag. Meglát-

tam az arcát. Tavak jószágos tükre, föld barna nyugalma, templomok békéje, májusi rétek szépsége – ilyen volt az arca.

– Te bolond, te bolond – mondta kedvesen. Megcsókolt jobbról, megcsókolt balról, megcirogatótt.

Ez nem öl meg engem, ez nem varázsolt el engem, ez nem bánt engem, ez szeret engem. És már sírtam is; te úristen, hat fejét levágtam!

Elegendett. A szeme tükreben megláttam magam. A lábam egyenes volt, a hasam sima, a fejem hosszúkás, nem voltam se bandzsa, se lapátfülű, se tyúkmellű, se harcsaszájú.

Térdre estem előtte.

– Nem érdemlem én ezt – mondtam neki –, változtass vissza rúttá. Hiszen hat fejed levágtam. Jaj, csak visszarágaszthatnám!

Rázta a fejét, hogy nem lehet. Mosolygott. Ekkor kelt föl a nap, rásütött. Akkor jöttem rá, hogy hiszen a Hétfejű Tündért akartam megölni, a világ legjószágosabb tündéréét. Balga ésszel hat fejét levágtam.

Mi lesz, ha ez az egy feje is elvész?

– Engedd meg, hogy a testöröd legyen, engeddd, meg, hogy őrizzelek – mondtam neki.

Bólintott.

Soha többé nem mentem vissza Rácpácegresre, ott maradtam a tündért vigyázni.

Őrzöm őt ma is, lándzsával, karddal, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencsellővel.

Ne is próbáljatok rossz szándékkal közeledni hozzám! Nem engedhetem bántani.

Mert egy bolond levágta hat fejét, csak egy maradt neki. Erre az egyre vigyázunk hát mindannyian. Lándzsával, karddal, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencsellővel. És szeretettel.

Bob Dylan

Knockin' On Heaven's Door

Mama, take this badge off of me
I can't use it anymore.
It's gettin' dark, too dark to see
I feel I'm knockin' on heaven's door.

Knock, knock, knockin' on heaven's door
Knock, knock, knockin' on heaven's door
Knock, knock, knockin' on heaven's door
Knock, knock, knockin' on heaven's door

Mama, put my guns in the ground
I can't shoot them anymore.
That long black cloud is comin' down
I feel I'm knockin' on heaven's door.

Kopogtatás a menny ajtaján

Anya, vedd le rólam ezt a jelvényt,
Nem tudom többé használni.
Sötétedik, túl sötét lesz, hogy lássak,
Érzem, hogy kopogtatok a menny ajtaján.

Kopp-kopp, kopogtatok a menny ajtaján,
Kopp-kopp, kopogtatok a menny ajtaján,
Kopp-kopp, kopogtatok a menny ajtaján,
Kopp-kopp, kopogtatok a menny ajtaján.

Anya, tedd a földre a fegyverem,
Nem tudok többé löni velük.
Az a hosszú, fekete felhő jön le,
Érzem, hogy kopogtatok a menny ajtaján.

The Times They Are a-Changin'

Come gather 'round people
Wherever you roam
And admit that the waters
Around you have grown
And accept it that soon
You'll be drenched to the bone
If your time to you
Is worth savin'
Then you better start swimmin'
Or you'll sink like a stone
For the times they are a-changin'.
Come writers and critics
Who prophesize with your pen
And keep your eyes wide
The chance won't come again
And don't speak too soon
For the wheel's still in spin
And there's no tellin' who
That it's namin'
For the loser now
Will be later to win
For the times they are a-changin'.

Come senators, congressmen
Please heed the call

Don't stand in the doorway
Don't block up the hall
For he that gets hurt
Will be he who has stalled
There's a battle outside
And it is ragin'
It'll soon shake your windows
And rattle your walls
For the times they are a-changin'.

Come mothers and fathers
Throughout the land
And don't criticize
What you can't understand
Your sons and your daughters
Are beyond your command
Your old road is
Rapidly agin'
Please get out of the new one
If you can't lend your hand
For the times they are a-changin'.

The line it is drawn
The curse it is cast
The slow one now
Will later be fast
As the present now
Will later be past
The order is
Rapidly fadin'
And the first one now
Will later be last
For the times they are a-changin'.
Változnak az idők

Gyűljetek ide emberek

Bármerre is legyetek
És valljátok be, hogy a hullámok
Összecsapnak a fejetek felett
És fogadjátok el, hogy hamarosan
Bőrig fogtok ázni
Ha az az idő ami neked adatott
Érdemes a megmentésre
Akkor jobb, ha elkezdesz úszni
Vagy el fogsz süllyedni, mint egy kő
Változnak az idők

Gyertek írók és kritikusok
Akik a tollaitokkal jósoltok
Tartsátok nyitva a szemeteket
A lehetőség nem adatik meg még egyszer
És ne szólaljatok fel túl hamar
A kerék tovább forog
És nem számít, hogy ki az
Akit most vesztesnek ítélnék meg
Mért később még győztes is lehet
Változnak az idők

Gyertek szenátorok
és kongresszusi képviselők
Halljátok meg a kéréseket
Ne csak az ajtót támasszátok,
Ne torlaszolja el a folyosót
Érte, aki megsérült
Mert ő lesz az, aki megreked
Odakint dűl a harc
Dühöngve, tombolva
Hamarosan belerázkódnak az ablakok
És megremegnek a falak
Változnak az idők

Gyertek anyák és apák
Mindenhol
És ne kritizáljátok
Azt, amit nem értetek
Ti parancsoltok
A fiatoknak és a lányaitoknak
A régi utatok
Újra felgyorsult
Kérlek távozzatok az újakról,
Ha nem tudtok segítőkészet nyújtani
Változnak az idők

Meg vannak szabva a határok
Ki lett mondva az átok
Aki most lassú
Az később gyorsabb lesz
Ami most van
Az később múlt lesz
Az utasítás
Gyorsan semmissé lesz
És aki most az első
Az később utolsó lesz
Változnak az idők

Kedves Olvasó Tanulók!

A 2016-os évi irodalmi Nobel-díjat a Svéd Királyi Akadémia – sokak meglepetésére és nagy vitahullámokat kiváltva az interneten – Bob Dylan popzenésznek ítélte oda eredeti dalszövegeiért, amelyekkel megújította az amerikai zenei hagyományt.

A vita alapja, hogy a zenei dalszöveg irodalmi értéket képvisel-e. Mellette és ellene egyformán felsorakoztathatók az érvek. Nekünk nem kell állást foglalnunk, de véleményünk lehet. Az enyém pozitív. Azt gondolom, hogy ez a díj arra is rámutat, hogy a hagyományos értelemben vett irodalmi kultúra és irodalomfelfogás a 21. századra igencsak módosult és

határait is lebontotta. A 'Knockin' On Heaven's Door' **Boby Dylan** 1973-ban kiadott filmzenei albumán, a **Pat Garrett & Billy the Kid**-en található. 1973 óta már sok zenekar, énekes feldolgozta a dalt, többek között a **U2**, **Bob Marley**, **Wyclef Jean**, az **Aerosmith**, **Bruce Springsteen**, a **Guns N' Roses** és **Avril Lavigne**. A dalszöveg fordítását **rDave** név alatt találtam meg az interneten. Emellett egy korábbi, 1964-es keletkezésű ismert Dylan-dal szövegét, a **The Times They Are a-Changin'**-t olvashatjátok a mai Gyöngyhalászban magyarul és angolul is.

Bence Erika

VAJDASÁGI KÉPZŐMŰVÉSZEK

Skrabány Viktor, a festő és pedagógus

Skrabány Viktor tehetségét, kivételes alkotóművészetét a szakma és a közönség is tiszteli. Szülővárosában, Óbecsén nemcsak tehetségét, kimeríthetetlen energiáját, pozitív szellemiségét és a város iránti, festményeiben kifejezett szeretetét, hanem kiváló pedagógiai munkáját is értékelik.

Egy alkalommal, amikor a Magyar Szó újságírójának mesélt magáról, bevallotta: első nagyobb színélménye talán az volt, amikor a tanító néni az első elemiben azt mondta: vonalzóval rajzoljanak keretet a papírra, ő pedig az egyik szint húzta a másikra, és különleges, áttetsző színhatást teremtett

– lazúr született, igaz, akkoriban fogalma sem volt arról, ez mit is jelent. A kislít megbabonázták a természet színei, és nagyon erős volt benne a vágy, hogy ezt az élményt rabul ejtse, visszaadja.

Középiskola nélkül, a hetedik gimnáziumból vették fel kivételes tehetségként a belgrádi képzőművészeti akadémiaára, amiért nagyon hálás a szüleinek. Édesapja remek esztergályos volt, értelmiségi barátokkal, sok előadásra elvitte a kislítát. Belgrádból rövidesen átiratkozott a ljubljani Művészeti Akadémia festészeti szakára Božidar Jakac osztályába, ahol 1962-ben oklevelet szerzett. Később Óbecsén általános iskolai képzőművészet szakos tanár, huszonöt éven keresztül szervezte a vajdasági Középiskolások Művészeti Vételkedőjének képzőművészeti részét. 1967-től kiállított az Óbecsei Művésztelep évi tárlatain, 1999-től a 9+1 képzőművészeti csoport kiállításán. Pályája kezdetén még

festett tájképeket, később azonban már elsősorban portrékat, vagy olyan kompozíciókat, amelyek témája az ember. Oltárképeket is készített (pl.: Szent Imre-templom, Péterréve; Szent Margit-templom, Óbecse). Nyugdíjba vonult ugyan, de rendszeresen foglalkozik főiskolásokkal és középiskolásokkal, hivatásos és amatőr képzőművészekkel egyaránt, akikkel önzetlenül osztja meg tudását.

Műveit látva érthetjük csak meg, kicsoda ez a művész.

GUINNESS-REKORDOK

Mi került a 2016-os Guinness Rekordok Könyvébe? Íme, egy kis ízelítő a legújabb rekordok közül!

Bertie, a dél-afrikai leopárdteknős másodpercenkénti 0,28 méteres sebességével írta be magát a szárazföldi teknősbékák történelmébe. A számócafüggő hulló tavaly júliusban, Durhamben döntötte meg a korábbi, 1977-es rekordot. Bertie kétszer gyorsabb, mint egy átlagos szárazföldi teknős.

Elképesztő!

A világ leghosszabb szőru nyulaként került be a rekorderek közé egy kétéves **angóranyúl**: a Kaliforniában élő Franchescát 36,5 centiméteres szőr borítja.

Egy kínai házaspárt a világ legmagasabbjaként ismert el a Guinness-szerkesztőség: Sun Mingming a 2,36 méteres férj és 1,87 méter magas felesége, Xu Yan együttesen 423,47 centiméter.

A 78 éves **Ann Atkin** kerti törpéivel került be a rekordok könyvébe: összesen 2042 kerti

törpét halmozott fel kertjében. A devoni művész 1979-ben nyitotta meg a nagyközönség előtt törpeparadicsomát.

Az eltűnt mitrovicai hadi híd

Hadművelet Szerémségben az első világháború idején

Anagy háborúkban nemcsak a katonák hősiességétől, a jó felszereltségtől és a hadiszerencsétől függött egy-egy ütközet kimenetele. Nagyon sok múlott a taktikán is. Fontos volt a jó összeköttetés, a csapatok mozgása, utak építése, hidak rögtönzése... Fontos volt az ellenfél útvonalainak lezárása vagy lerombolása.

Mint ismeretes, a magyarok és a szerbek az első világháborúban ellenségek voltak, a magyarok az Osztrák–Magyar Monarchia részeként a Szerb Királyság ellen viseltek háborút. Az első szövetséges győzelem az 1914 augusztusában vívott céri ütközet volt, amelyben a szerb hadsereg győzedelmeskedett, sikerült megállítania és visszavernie a Monarchia császári és királyi hadseregének támadását. A kettős birodalom katonai vezetője a balkáni fronton Oszkár Potiorek tábornok volt.

Az antant hatalmak követelésére a szerbeknek a céri sikereket kihasználva, a Szerémségben kellett előretörni. Ennek keretében egyik jelentős eseményre 1914 őszén került sor, mindössze néhány nappal a céri győzelem után, az ún. Legeten, Šašinci falucskánál Mitrovica környékén. Szeptember 5-én és 6-án a szerb I. Timoki hadosztály Čevrtinijénél, nem messze Mitrovicától, a Száván átkelve megindította előretörését. A cél az ellenfél, vagyis a Monarchia seregeinek visszaszorítása volt, ugyanakkor, ha a szerbek itt lekötik a Monarchia csapatait, tehermentesítik a franciákat másfelé. Átkelve a Száván ösztetüzésbe kerültek az 5. pozsonyi utászszázalaj két századával, és nagy vereséget szenvedtek, sok szerb katona esett el. Ebben a csatában a Monarchia seregeit Alfred Krauss altábornagy irányította. A csata az amúgy a szerb sereg szemszögéből sikeres 1914-es év legnagyobb vereségét hozta.

A visszavonuló katonák igyekeztek átkelni a Száván, de az e célból rögtönzött híd még nem készült el. Nem volt hozzá elég anyag, másrészt az ellenség is állandóan támadta. A központi hatalmak oldalán Jacobi Ágost százados azt a megbízást kapta, hogy alakulatával kísérelje meg megszerezni a stratégiailag fontos félig kész hidat. Nem rendelkeztek pontos adatokkal,

Átkelés a Száván

hogy az ellenfél milyen erőket sorakoztatott fel a túlsoldalon, és mennyi lövedékkel van ellátva. Nem tudhatták, milyen jól van bebiztosítva, és milyen veszély fenyeget odaát.

A szerbeknek a hidat nem sikerült befejezni, pedig nem sok hiányzott, alig 55 méter a 380-ból. A lőszerrel is gazdaságosan kellett bánniuk. Az osztrákok állandóan új erőket hoztak a helyszínre, és állítólag a repülőgépeiket is bevetették. A híd végül a nagy pánikban, az osztrák tüzérség lövéseitől és a visszavonuló szerb katonák tömege alatt szétesett. Végül a Monarchia seregei felülkerekedtek, nagy veszteségek árán. A szerb veszteségek 6500 embert számláltak az egész hadműveletben.

Egyes források szerint mindössze pár száz katona élte túl az ütközetet, akiknek sikerült átúszni a Száván. Ez volt a bevezető egy még na-

gyobb katasztrófába. Szerb történészek szerint ugyanis a Monarchia ezt követően megtorolta a szerb falvakon azt, hogy úgy fogadták a Száván átkelt szerb csapatokat mint a győzteseket. Potiorek állítólag meg is jegyezte, „...egy szerb falvak számunkra ellenséges területnek számítanak.”

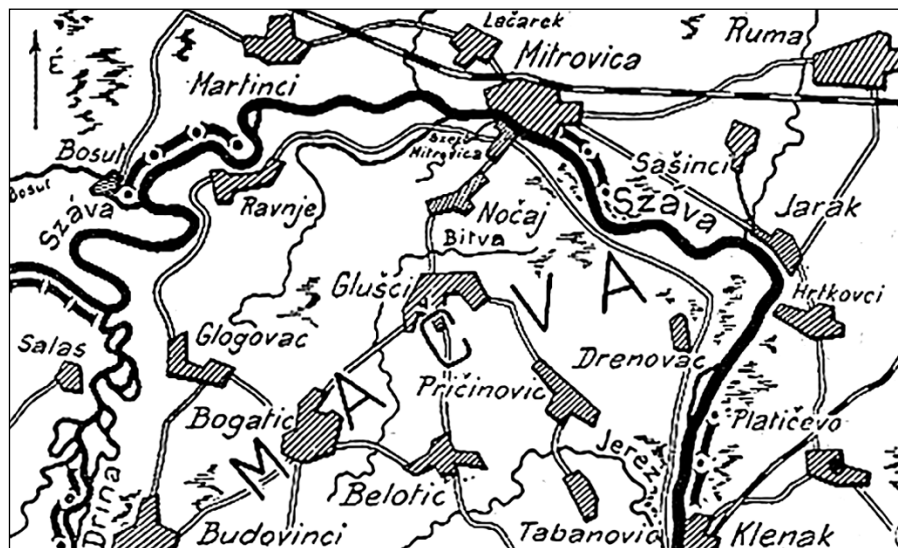
Később, még a háború alatt, 1917-ben az Osztrák–Magyar Monarchia emlékművet emelt a szerb harcosoknak, akik a hídnál vesztették életüket. Egészen a XX. század végéig ez az esemény kevésbé volt ismert.

A Monarchia seregeinek ennek ellenére a következő év folyamán, mégis sikerült Szerbiát megadásra készíteni, ugyanis a Mackensen-offenzíva rákényszerítette a szerb sereget a megadásra.

Gyarmati Balázs történész

Tudod-e?

A szerémségi Mitrovica Vajdaság egyik legrégebbi városa. A római korban Sirmium néven volt ismert, itt született Probus császár, aki a szőlőtermesztést honosította meg a Fruška gorán. Sirmium egyébként is Róma egyik legfontosabb városa volt. Az Osztrák–Magyar Monarchia idején Szávaszentdemeter volt a város neve. A szerémségi Mitrovicával szemben, a Száva jobb oldalán van Mačvanska Mitrovica.

A Mitrovicánál történt hadművelet vázlata

Zene, film és jégkorong

Igaza van annak, aki azt mondja, hogy a Big Time Rush egy együttes, de annak is, aki szerint egy filmsorozat. A rajongók keserűségére azonban mindez múltidőben igaz, legalábbis egyelőre.

A Big Time Rush 2009-ben aláírt egy lemezszerződést, pont abban az évben, amikor a sorozatuk, a Big Time Rush indult. A sorozat négy évadot foglal magába, 2012-ben saját filmet kapott a Big Time Movie-t, 2013-ban pedig levetítették az utolsó részt. A Big Time Rush ezek után bejelentette a feloszlást, de egy utolsó turné erejéig még együtt maradtak. Amíg tartott a nagy Big Time Rush láz, három albumot adtak ki, ezek a BTR, az Elevate és a 24/Seven. A sorozat négy minnesotai jégkorongozó kalandjait kíséri Hollywoodban, ahol fiúegyüttesé alakulnak. Számos ismert vendégszínész jelenik meg, a négy főszerepet pedig Carlos Roberto Pena Jr., Logan Phillip Henderson, James David Maslow és Kendall Francis Schmidt játssza. Az alábbiakban bemutatjuk a szereplőket.

A zenénél maradt

Kendall Francis Schmidt 1990. november 2-án született. Hatévesen egy reklámban jelent meg, miután pedig elindult színész karrierje több sorozatban is szerepelt, például a Vészhelyzetben, a Szellemeikkel sutto-góban és a CSI: Miami-ban. A sikert 2009-ben a Big Time Rush c. sorozat hozta meg számára. Érdekes, hogy elsőre elutasította a felkérést a meghallgatásra, azután meggondolta magát, és visszament. Jól tette, hiszen társai közreműködésének köszönhetően megkapta a szerepet. Kendall egy másik együttes tagja is, a Big Time Rush ötödik tagjának emlegetett turnégitárosukkal, Dustin Belttel létrehozta a Heffron Drive formációt, még mielőtt a Big Time Rush meghódította volna a világot. A Heffron Drive bemutatkozó albuma, a Happy Mistakes 2014-ben jelent meg, tavaly pedig újból kiadták, ezúttal akusztikus verzióban. Idén a Rain Don't Come című daluk jelent meg, majd pedig a Don't Let Me Go, amelyhez videót is készítettek.

Fia született

Carlos Roberto Pena Jr. 1989. augusztus 15-én született. Egy reklámban jelent meg, majd pedig szerepelt egyebek közt a Vészhelyzetben és az Amy-nek ítélve című sorozatokban. Épp a tanulmányait végezte, amikor megkapta a szerepét a Big Time Rush-ban. Carlos nős és idén nyáron fia született, így karrierje egyengetésénél most fontosabbak számára az apai teendők.

Énekelt a kollégájával

Logan Phillip Henderson 1989. szeptember 14-én született. A Friday Night Lights-ban jelent meg, majd pedig számára is a Big Time Rush hozta meg a hírnevet. Társaival együtt hangját adta A Madagaszkár pingvinjei című animációs filmhez, és szerepelt a Marvin Marvin sorozatban. 2013-ban a Királyi páros egyik epizódjában is feltűnt, a Passing Time dal erejéig pedig közreműködött a Heffron Drive-val.

Érdekli az építészet

James David Maslow 1990. július 16-án született. Hatéves korában kezdett érdeklődni a zene iránt, amikor szülei kórusba iratták. Művészeti iskolát végzett, musical szakra járt, televíziós debütálása az iCarly-ban volt. Jameset érdekli az építészet is, egy interjúban azt mondta, hogy egyszer még szeretne építészmérnöki tanulmányokat folytatni. Elmondása szerint a Big Time Rush tagjaival olyanok, mintha a testvérek lennének, és nem zárja ki, hogy a jövőben még összeállnak.

A lebecsült színész

Új filmben játszik Adrian Grenier, a Törtetők sztárja. A Trash Fire című thrillerben a színészt Owen szerepében láthatjuk, aki felnőttként a múltja elől menekül, de eljön az idő, hogy barátnőjével szembenézzenek a régmúlt tragikus eseményeivel. A filmet Richard Bates Jr. rendezte, aki szerint nem fért kétség ahhoz, hogy Adrian Greniert kérje fel. Nem jó színésznek tartja, márpedig látta szerepelni a kilencvenes években megjelent Sebastian Cole kalandjai című független film lenyűgöző szerepében. A Trash Fire premierjére az idei Sundance filmfesztiválon került sor, a nyilvánosság számára pedig november elején lesz a bemutatója.

Új videó Lindsey Stirlingtől

Megjelent az amerikai hegedűművész, Lindsey Stirling legújabb videoklipje, amelyet a Prism című dalához készített. Lindsey ezúttal sem csak a hegedűjátékára összpontosít, hanem a táncutását is megcsillogtatja. A videót a japán divat és kultúra ihlette, a dal pedig legújabb albumán, az augusztusban megjelent Brave Enough-on található. A lemezen egyébként tizennégy dal kapott helyet, a luxusvátozaton pedig további négy. Az album különlegessége, hogy Lindsey ezúttal több közreműködéssel készített dalokat, a címadó zeneszámban például Christina Perri hallhatjuk. Lindsey hamarosan turnéra indul, amely során Budapesten is fellép. Erre vélhetően február 27-én kerül sor.

Folytatódik a Bűbáj

A félig animációs, félig előszereplős Bűbáj bemutatója 2007-ben volt. Habár az Amy Adams és Patrick Dempsey főszereplésével készült alkotás nagy sikernek örvendett, azóta is kérdéses volt, lesz-e második része. Nemrég viszont bizonyossá vált, hogy készül Giselle, Robert, Edward és Nancy szerelmi történetének a folytatása. A filmet minden bizonnyal Adam Shankman rendezte, akinek több nagy sikerű alkotással dicsekedhet (Gorilla bácsi, Hajlakk, Esti mesék, Mindörökké rock). A tervek szerint a forgatás jövő nyáron kezdődik, a film várhatóan 2018-ban kerül a mozikba. Valószínűleg Amy Adams és Patrick Dempsey is visszatérnek a főszerepekbe. A történet tíz évvel az első rész befejezése után folytatódik.

A Maroon 5 és a Pokémon GO

A rajongók legnagyobb öröme a Maroon 5 nemrég új dallal jelentkezett, amelynek címe Don't Wanna Know. Ennél is nagyobb öröm, hogy a dalhoz egy videó is párosul, amely viszont egyáltalán nem emlékeztet a Maroon 5 korábbi klipjeire. A videóban többen is szerepelnek – köztük persze Adam Levine is –, de ezúttal kicsit más képp néznek ki. A szereplők ugyanis a Pokémon GO által ihletett plüssjelmezekben jelennek meg. A videóban Adam is az átlagos emberek életét próbálja élni, de a Pokémon-vadászok üldözőbe veszik. A dalt a Maroon 5 Kendrick Lamarral készítette, a videót pedig David Dobkin rendezte, akivel egyébként az együttes a Sugar dal klipje kapcsán is együttműködött. A Don't Wanna Know videójában számos híresség is előbukkan.

„Kedves Bizi!

Kérlek adjál tanácsot, mit tegyek, mert egy bonyolult történetbe csöppentem, amelyből ki szeretnék lépni, de nem tudom, hogyan. Nem tudom, hogyan oldhatnám meg a problémámat. Van egy nagyon jó barátom. Nemrégiben elmondta, hogy szerelmes a legjobb barátnőmbé. Ódákat zengett róla. Ennek egy ideig örültem, aztán meg teljesen összeomlottam, mert rádöbentem, hogy a fiú nekem is nagyon tetszik. Még ennél is több, hogy szerelmes vagyok belé. Azóta irtó féltékenységi gyötör. Előbb nem akartam elmondani neki, félttem, mert barátok vagyunk, és ő nekem mondta el a legtitkosabb érzéseit. Annyira idegesített az állandó áradozása a barátnőről, hogy egy pillanatban, kibukott belőlem, hogy hagyjuk már a fenébe azt a libát! Ezen rettenetesen összevesztünk. Azóta nem is beszélünk egymással. Borzasztóan éreztem magam. Különösen mert folyton a barátnőről áradozik, és engem észre sem vett. Azóta vele barátkozik, nagyon jóban vannak, de még nem járnak. Nem tudom, mit tegyek?! Szeretem a fiút. Csak sírni tudok. Mit tegyek?

Szuzi.”

Válasz:

Kedves Szuzi!

Valóban bonyolult a történet, és bonyolult az érzelmi és társas helyzeted is! A barátod megbízott benned, elmondta érzéseit, segítséget kért tőled, hogy közvetítsél a barátnőd felé. Te pedig ahelyett, hogy támogattad volna, hirtelen féltékeny lettél a barátnődre, mert vele történik valami, ami veled nem, és még a fiúval való barátságodat is elrontottad. Lehet, hogy magányosnak éreztél magadat, vagy éppen úgy éreztél, kimaradsz valami fontosból, és azért, mert magadnak akartad azt, ami nem a tied, a köztük kialakuló érzelmi kapcsolatot, most hoppon maradtál. Te annak ellenére, hogy tudtad, hogy nála tulajdonképpen nincs is esélyed, mert más dobogtatja meg a szívét, nem elégedtél meg a barát szerepével, többet akartál. Tulajdonképpen elárultad a barátodat is, a barátnődöt is. Most teljesen kimaradtál a társaságukból. Egyszerűen mondván, rossz lóra tettél, és veszítettél! És ezt el kell fogadnod, bármennyire is fáj. El kell fogadnod, és örülnöd kell, mert te valójában jó barát/barátnő vagy. Fogadd el, hogy ez a történet ezzel a fiúval nem rólad szól! Adj magadnak időt, hogy feldolgozzad a veszteséget, elsirassad a fiú iránti érzelmet, és

a barátnőd elvesztését is. Nemsokára azt veszed majd észre, hogy egy másik fiú iránt érdeklődsz. Előbb-utóbb rád talál a szerelem, és elkezdődik egy történet, amelyik majd valóban rólad szól. Addig is jó lenne még egyszer átgondolnod a történetet, próbálj meg velük beszélni a történetekről, bocsánatot kérni tőlük, és elegyengetni az összekuszált szálakat. Mindenesetre, kössed le magadat testmozgással, a baráti köröd szélesítésével, mert biztos akadnak fiúk és lányok is, akik közel állnak hozzád, akikkel jókat tudsz beszélgetni. Velük barátkozzál többet, míg ki nem derül, megbocsát-e a barátnőd és a barátod.

„Kedves Bizalmas sorok!

A kedvenc rovataim közé tartozol, és minden héten elolvasom a leveleket és a válaszokat is a Jó Pajtásban. Igaz, hogy csak 12 éves vagyok, de nagyon szerelmes! Már egy éve szeretek egy fiút, aki nálam idősebb, és az ellentétes váltásba jár. Régebben ő szeretett engem, de én akkor rá sem hederítettem. Kinevettem. Most már tetszik, de annak ellenére, hogy a barátai azt mondják, hogy én még mindig tetszek neki, semmit sem tesz. Csak köszön, és továbbmegy. Mit tegyek? Én nem tudok rá tovább várni!

Őszike.”

Válasz:

Kedves Őszike!

Sajnos, a saját bőrödon tapasztaltad meg, hogy az emberek közötti kapcsolatok mennyire bonyolultak tudnak lenni. Sokszor megesik, hogy az emberek szeretik egymást, csak ez nem egy időben van. Igen sokszor az érzelmek két emberben nem egy időben alakulnak ki. Lehet, hogy jó lenne, ha bátrabban viselkednél, és nyíltabban megmutatnád a fiúnak, hogy most már van nálad esélye, hogy tetszik neked. Nézzél rá többször, mosolyogjál rá, ha csak lehet, köszönjél is neki. Amikor együtt vagytok az iskolában, tartózkodjál ott, ahol ő is lenni szokott. Ha továbbra is tetszel neki. (Az elutasításod ellenére!), ha türelmes vagy, és nem túl erőszakos, inkább tapintatos, biztosan összeszedi a bátorságát, hogy újra próbálkozzon nálad. Tudnod kell, hogy ő is ugyanúgy fél az elutasítástól, mint ahogyan te is. De ha mégsem alakul ki köztetek semmi se, akkor is tanultál valamit az egézből. Gyakoroltad az ismerkedést, az érzelmek felismerését és kimutatását, a flörtölést stb., mindazt, amire a jövőben, az elkövetkező szimpátiáknál és szerelmeknél, az »életben« szükségesed lesz.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol.

Sok jó emlékezőtehetséggel megáldott ember van. Lehet ismerőseink között is olyan, aki, ha egyszer valamit elolvasott, sok idő múlva is pontosan emlékszik arra, hogy mit olvasott milyen könyvben, és hogy mi volt a lényege az olvasottaknak. Biztosan tapasztalatból tudjátok, hogy sokkal könnyebb megtanulni azt, amit értünk, mint egy értelmetlennek tűnő nehéz szöveget vagy képletet. A 20. század elején Oroszországban élt egy Seresevszkij nevű újságíró, akinek emlékezőtehetsége minden elképzelést fölülmúlt. Könnyedén megjegyzett akár hetven szóból

vagy számból álló sorozatokat, s azokat fordított sorrendben is fel tudta idézni. És ezekre akár 15 év múlva is hibátlanul visszaemlékezett. Idegen nyelvű szövegeket is, melyeket egyáltalán nem értett, ugyanilyen könnyen meg tudott jegyezni. Neki inkább az volt nehéz, hogy elfelejtse valamit. Ilyen és hasonló képességű emberekből kevés van, de léteznek. Neked milyen a memóriád?

NAHÁT!

Milyen a memóriád?

Hogyan befolyásolja hangulatunkat a zene?

A zene hallatán nemcsak táncolni vagy énekelni lehet, hanem arra is jó, hogy nagymértékben befolyásolja az ember hangulatát. Kutatások bizonyítják, hogy a megfelelően kiválasztott zene enyhíti a lelki fájdalmakat. A többszörös tanulmányok és kísérletek kimutatták, hogy mindenfajta zene megváltoztatja a hangulatunkat. Léteznek olyanok is, melyek rossz irányba befolyásolják a hangulatot. Egy

bizonyítatlan tény, hogy mindnyájan más-más érzelmeket fűzünk a zenékhez. Mindenki másképpen reagál hangulatilag a zenére, ezért van az, hogy mindenkinek kialakul a sajátos, egyedi zenei ízlése.

A klasszikus zene

A legkevésbé népszerű, pedig ez az egyik leghatásosabb „hangulatmódosító”. A kutatók úgy vélik, hogy a klasszikus zene fokozza a kreativitást, csökkenti a stresszt, és serkenti a fogékonyságot az intellektuális témák iránt. A klasszikus zene hallgatása igen hatásos terápia, utána elégedettnek, kreatívabbnak és jobban érzed magad.

A hangulatromboló country

Vannak olyan zenék, melyek kifejezetten rontják a hangulatot, ilyen például a country. Az amerikai városokban, ahol a rádióban sok countryt sugároznak, az emberek az átlagnál depressziósabbak. Szóval rossz han-

gulatodban nem a countryzene a megfelelő választás.

Rap, rock, punk: agresszió vagy ellazulás?

A rap- és a hiphopzene változó hatást gyakorol az emberekre. Közismert, hogy a rapdalok nagyon sok dühöt és agressziót sugároznak, többet mint bármilyen más zene. Sokaknak viszont a rapzene jelenti az ellazulást, és feloldja a feszültséget. A rock- és a punkzene hatásai hasonlóak a raphez. A rock egyes embereknél agressziót válthat ki, viszont ezzel egy időben egy olyan adrenalinlöketet ad a hallgatóknak, amit más zene nem adhat. Előidézhet boldogságot és depressziót is. Hatása az emberre mindig attól függ, aki hallgatja: egyeseknek segít feloldani a stresszt, viszont másokra lehet, hogy csak rosszul hat. Amikor legközelebb zenét hallgatsz, állj meg egy pillanatra, és gondolkodj el azon, hogy milyen hatással van a hangulatodra.

TESZT

Milyen vendégváró vagy?

1. Vendégeket vársz, de késnek. Hogyan reagálsz?

- a) Mindent percre pontosan kiszámítottam, most majd szétfő a kaja! (4)
- b) Hála istennek, úgysem készültem még el! (2)
- c) Semmi baj, legfeljebb megmelegitem az ételt. (0)

2. Kész vagy könnyed beszélgetésre ismeretlenekkel?

- a) Nem igazán, inkább komolyan viselkedem. (4)
- b) Persze, sőt nagyon élvezem. (2)
- c) Csak ha nagyon muszáj. (0)

3. Ismered a legjobb barátnőd kedvenc italát?

- a) Mindig változtatja, és magával hozza. Amit legtöbbször iszik, abból tartok otthon. (4)
- b) Persze, mindig van behűtve. (0)
- c) Igen, de néha szívesen meglepem másfajta különleges itallal is. (2)

4. A szomszéd átugrik cukorért. Mit teszel?

- a) Azonnal betessékelem egy csésze kávéra, majd odaadom a cukrot. (0)
- b) Odaadom a cukrot – és viszontlátásra. (4)
- c) Behívom egy percre, és adok cukrot is. (2)

5. Egy elegáns étteremben vacsorázol. A tányér mellett balról és jobbról is 3-3 evőeszköz sorakozik. Tudod, mire valók?

- a) Nem igazán, de teljesen mindegy. A vacsora az evésről szól. (2)
- b) Úgy viselkedek, mint mások, és nézem, melyik evőeszközt választják az egyes fogásokhoz. (4)
- c) Persze. Kívülről haladunk befelé: saláta, előétel, főétel. (0)

6. Mi a legutóbbi ünnep legszebb emléke?

- a) A kellemes környezet. (4)
- b) Ahogy a buli után a legkedvesebb barátokkal hajnalig beszélgettünk. (2)
- c) A dekoráció, amelyet készítettem. Csodálatos látvány volt. (0)

ÉRTÉKELÉS:

0–7 pont:

A tökéletes

Mesterszakácsként készülsz a vendégségre, bárkivel elbeszélgetsz, és ügyesen hajtogatod a szalvétát. Vigyázz, a tökéletesség feszélyeztetni a barátaidat. Lazíts! Hagyd, hogy a barátaid hozzák a kaját. Ettől mindenki érintett lesz.

8–16 pont:

A személyes

Szeretsz szűk körben enni, és hajnalig beszélgetni. Ilyenkor menüvel és dekorációval is készülsz. Vigyázz, ha mindig ugyanazzal találkozol, az összejövetelek rutinná válnak! Néha hívd meg a barátaid barátait is, hogy egy kicsit bővüljön a társaság.

17–24 pont:

A természetes

Ajtód nyitva áll. Nálad mindenki otthon érzi magát, pedig az ételt nem készíted el időre, az étkezéslet szedett-vetett, a hűtő pedig üresen kong. Vigyázz: ezzel azt a látszatot keltheted, hogy nem tiszteled a vendégeket! Nem kell ötfogásos menüvel előállnod, elég néhány apró figyelmesség is!

Tipikus közösségi média felhasználók – Felismered őket?

A közösségi média felületek nagyon jó terepet szolgáltatnak arra, hogy napi szinten kommunikáljunk az ismerőseinkkel vagy akár ismeretlenekkel is. Biztos te is megfigyelted már, hogy néhány embertípus kifejezetten ki tud hozni a sodrodból, és lehet, hogy más ugyanígy van veled. Te vajon melyik típusba tartozol?

A megfigyelő

Ez a típus viselhetné még akár a lájkbajnok nevet is, hiszen ő az, aki boldog-boldogtalan bejegyzését lájkolja függetlenül attól, hogy érdekli-e a téma vagy sem. Persze nem kell elítélni ezt a felhasználót, hiszen a látszólag céltalan lájkolgató mögött csupán annyi áll, hogy tudatni szeretné az ismerőseivel, mindig figyel rájuk.

Az aktivista

Ő az, aki mindig valamilyen nemes ügyért harcol, amire remek terepet szolgáltat számára a közösségi média. Üzenőfala többnyire állatvédelmi, emberjogi és egyéb hasonló témájú bejegyzésekkel van tele. Arra használja a közösségi

mediát, hogy hallassa a hangját egy nemes ügy érdekében, amit sokszor annyira túlzásba visz, hogy az érdeklődés helyett teljes érdektelenséget vált ki az emberekből.

A népszerű

Az ismerős, aki minden képen ott van, mindegyiken nagyon boldog, és minden képére minimum százan reagálnak. Ez a típus nem fél az orrod alá döngölni a népszerűségét, ráadásul szinte minden ismerősödöt ismeri. Ez persze többnyire csak a látszat, hiszen általában az ilyen kapcsolatok rendkívül felszínesek, és kizárólag a külvilágnak szólnak.

A troll

Ez a típus olykor nyomdafestéket nem tűrő módon nyilvánítja ki a véleményét – sokszor bele se gondolva, hogy ezzel mennyire megbánt másokat. A trollok képesek azt gondolni, hogy Facebook profiljuk köntösébe burkolózva bárkinek beszélhetnek. Akadnak azonban olyan típusok is, akik csak vicces megjegyzéseket tesznek, vagy jóindulatból, pusztán érdeklő-

désből írnak oda szinte mindenhol – ezzel természetesen semmi baj nincsen.

A tanító

A tanító általában olyan ember, aki arra használja a közösségi médiát, hogy egy számára érdekes témában osszon meg releváns bejegyzéseket az ismerőseivel. Ez a felhasználó a leginkább kivédhető, hiszen ha nem érdekel például, hogy hogyan készül a francia bundás kenyér, vagy hogy miként lehet belőled az életed abszolút irányítója, akkor elég letiltani a hírfolyamból a bejegyzéseit.

A passzív

A passzív felhasználó csak látzólag van jelen a közösségi felületeken, mert muszáj neki, hiszen haladni kell a korrallal – persze közben még mindig ott lapul a hátsó zsebében a kézzel írt notesze, benne a fontosabb ismerősök e-mail címével és telefonszámával.

A régi motoros

A régi motoros már akkor regisztrált az adott felületre, amikor még senki nem ismerte. Ő az, aki

az összes technikai újítást kívülről fújja, és ezt nem fél az orrod alá döngölni.

Az újonc

A régi motoros ellentéte, aki eddig próbált nem részt venni ebben az örületben, de mivel már minden ismerőse regisztrált, ezért kénytelen volt ő is, nehogy kimaradjon valamiből. Még nagyon félve és sokszor teljesen helytelenül kezeli a felületet. Vigyázz, mert képes privát üzenetet küldeni az üzenőfaladra, vagy kínos megjegyzést írni a képed alá, gondolván, hogy azt csak te látod. Ezért, ha van ilyen ismerősöd, az a legegyszerűbb, ha megtanítod a felület alapvető használatára.

Variációk sálra – Így viseld, ha beköszönt a hideg

A mikor beköszöntenek a hideg, szeles napok, akkor előkerülnek a szekrény mélyéről a meleg, kötött sálak is. Ezek a ruhadarabok a hűvös hónapok alapvető kiegészítői, éppen ezért nem mindegy, hogyan is viseljük őket.

1. Csomóra csomót!

Ez a módszer az úgynevezett „francia kötés” egy továbbgondolt verziója. Úgy készítheted el, hogy félbehajtod a sálát, átdobod a fejedre – közben a két kezdettel erősen fogod a hurkot, a másikkal pedig összefogod a sál két végét –, ezután az egyik szálát felülről átbújtatod a hurkon, a másik szálát pedig a maradék kis hurokba alulról bujtatod be. Ezt a technikát hasz-

nálva továbbcsomózd a sáladat a saját ízlésed szerint. Leginkább a vékonyabb, pamut sálból érdemes elkészíteni.

2. Viseld övvel!

Ezt a módszert inkább az őszi hónapokra javasoljuk, de akár a télikabát alatt is viselheted a sálad mellényként. Szinte bármilyen sálból el lehet készíteni, a lényeg, hogy leérjen egészen a derekadig. Mellényt leginkább nagyméretű, úgynevezett pokróc sálból készíthetsz – ezt hordhatod szimplán a válladon átvetve, vagy háromszögbe hajtva is.

3. Sálból kámsza

Egy kis trükkel egy egyszerű sálból is kámszát tudsz varázsolni pillanatok alatt, és még varrógép

sem kell hozzá! Fogd meg a sálad két végét, és köss rá egy pici csomót – ügyelj rá, hogy tényleg a végére kerüljön –, aztán vedd a nyakadba, majd csavarj egyet elől a sálon, hogy egy nyolcast formázzon, és bújtasd át a fejedre a hurkot. Ezt a technikát vastag, kötött sálból nem érdemes elkészíteni, mert a túl nagy csomót sokkal nehezebb álcázni.

4. Kösd meg a végét!

Ez a variáció a szimplán csomózott sál újragondolása, mivel itt a csomó a sál végén helyezkedik el. A megoldással tulajdonképpen egy nyakláncot készítettünk a sálunkból – és mivel vékonyabb anyagú

sállal a legmutatósbab, ezért főként a melegebb őszi napokra javasoljuk. Egy ilyen megoldás remek kiegészítője lehet egy csizmás, ruhás őszi szettnek is.

5. Vedd lazán!

A nagyobb méretű sálakat elég csak lazán a nyakad köré vetni, hiszen így is igazán látványos hatást tudsz elérni velük. Itt tényleg csak a képzelet szabhat határokat számokra! Egy egyszerű fekete vagy szürke szettet feldobhatsz az idei tél divatszíneiben – például mustársárgában vagy lilában – pompázó sállal is.

Az ősz narancssárga kincse

Tudtad, hogy az amerikai indiánoktól származó sütőtök véd a téli hidegtől, a fázástól és annak következményeitől is? Az érett, jól sült, sütőtök a legfinomabb őszi-téli csemegék egyike, ráadásul minden ízében egészséges táplálék. A sütőtök Amerika felfedezése után került kontinensünkre, őshazája Közép- és Dél-Amerika. Telt ízű, édes, egészséges, megéri sokat enned belőle.

Miért egészséges eledel a sütőtök?

A sütőtök kedvező élettani hatásait már az indiánok is ismerték, kígyómarást kúráltak

a segítségével, és szepplő eltüntetésére is használták. A sütőtök kalcium, cink, mangán, réz, vas, foszfor, C-vitamin, A, B1, B2, B6 vitaminok és folsav tartalmának köszönhetően igazi vitaminbomba a szervezetnek. Húsa és leve zsírégető, méregtelenítő hatású. Kigyógyít a megfázásból, csillapítja a hurutos köhögést, csökkenti a vérnyomást.

Fogyasztása szebbé teszi bőrünket, különösen a pattanások kezelésében jelenthet nagy segítséget. A népi gyógyászatban hashajtóként és béltisztítóként használták. Fogyasztása enyhíti az emésztési gondokat. A sütőtök serkenti a máj működését, segít a szív- és koszorúér-problémák és sok más betegség megelőzésében.

Aki még soha nem kóstolt igazi sütőtököt, azt gondolhatja, az aminek ennyi jótékony hatása van, csak rossz ízű lehet. Ám a sütőtök egy olyan zöldség, amely talán sütvé a legfinomabb, de készíthető belőle ízletes leves, főzelék, sütemény, lekvár. Ne feledkezzünk meg a magvairól sem! Értékes tápanyagokat tartalmazó roppogtatni valóként fogyaszthatjuk, ha legalább 15-20 percig sütjük.

Szellemes ötletek

A halloween népszerűsége egyre nő, így amind többen szerveznek vicces-rémisztgetős bulit október utolsó hétvégéjén. Készíts látványos, szellemes, egyszerű halloweeni dekorációkat!

1. Szellemes gyertyák

Néhány különböző méretű, fehér gyertyára van szükség. Fekete, közepesen vastag kartonpapírból kivágjuk a háromszögeket, köröket, és szellemarc formákban ragasztóval a gyertyákra rögzítjük.

2. Szellemes lufik

Ehhez a dekorációhoz érdemes héliummal töltött, fehér és narancssárga lufikat beszerezni. Vastagabb fekete filctollal a lufikra szemet, száját, orrot rajzolunk, és a madzagokat összekötve rögzítjük például egy nagyobb kóddarabhoz, hogy ne repüljenek el.

3. Ehető szellemek

A legnagyobb sikert egészen biztosan ez az ehető dekoráció aratja. Néhány banánra, mandarinra, kivire és csokoládéra van szükségünk. A banános szellemek elkészítése pofonegyszerű. Kettévágjuk a banánt. A gőz felett felolvasztott csokoládéból kiskanál segítségével alufóliára cseppentjük a kör alakú kisebb-nagyobb formákat. A félig megdermedt csokiköröket a banánokra helyezük. A mandarinok héját eltávolítjuk, mindegyik közepébe teszünk egy kis darabka kivit, így majd mini sütőkre hasonlít. Végül tányérra rakosgatjuk a banánt és a mandarint.

Denevéres hajpánt Halloweenre

Készítsd el ezt a denevéres hajpántot néhány egyszerű lépésben.

Szükséges anyagok:

- egy darab fekete műbőr
- sima fekete hajpánt
- olló, tű, cérna

Elkészítése:

1. Fekete anyagból vágd ki a képen látható formát, és hozzá az 1 cm széles és 2,5 cm hosszú toldalékot.

2. Varrótűvel középen ráncold össze az anyagot!

3. Az általad választott hajpánthoz ragaszd oda.

4. A kis toldalékot, amely a „csomót” képezi, tekerd rá a szárnyacskára, és alul ragaszd le. Ha nem akarsz ragasztani, össze is varrhatod.

REJTVÉNY

1	2	3	4	5	6	7		8	9	B
10							☼	11		
12		☼	13		☼	14	15		☼	L
	☼	16			17				☼	D
18	19		☼	20		☼	21		22	
23			24	☼	25	26	☼	27		
	☼	28		☼	29		30	☼	☼	U
☼	31			32					33	
34		☼	35					☼	36	

Keresztrejtvény

Vízszintes sorok: 1. Egy közmondás, 10. Kutyákkal vadászik, 11. Én latinul, 12. Nyugat, 13. Numero, 14. ... mail, 16. Szünni nem akaró tetszésnyilvánítás, 18. Férfinév, 20. Szerb előljáró, 21. Felső ellentéte, 23. Kalászos növény, 25. Németh Miklós, 27. Férfi ruhadarab, 28. Búza közepe, 29. Angol igen, 31. Ide megy az iskoláskor előtti gyerek, 34. Házórző, 35. Ahogy, 36. Indulatszó.

Függőleges sorok: 1. A tananyagot megszabó hivatalos utasítás, 2. Elme, 3. Nátrium, 4. Persely, 5. Ázsiai ország, 6. J. S., 7. Haza betűi, 8. Árpagyöngy, 9. Y. G., 15. Após népiesen, 16. Olasz tűzhányó, 17. A településtől távolabb levő kis farmról való, 19. Szolmizációs hang, 22. S. N., 24. Fiatalos köszönés, 26. Enyém németül, 30. Sánta egyneműi betűi, 31. Orosz folyó, 32. Babits Mihály, 33. Urbán Ernő.

Betűrejtvények

1

S O KA

2

SZ MI

3

TE
TŐ

4

SZ LO NA

Skandináv rejtvény (31.)

Rejtvényünk megfejtése egy novemberi időjóslo mondás.

	TAKARÍT	FOTÓJA (ÉK. H.)	ÖNTUDATRA ÉBREDÉS	TESZI BETŰEI	EGYFAJTA SZÖVET	FÉRFINÉV	LOMBOS NÖVÉNY	Á
	NORD	MÉRGES KIGYÓ	DURCÁS	-RA, ...		EZ		
	ÚJSÁG-ÍRÓ					NAP SZERBŰL		
	PAPI MÉLTÓSÁG					REPCE EGYNEMŰI	AUSZTRIA	
HIDROGÉN SÚROLÓ-SZER	ÉSZ SZERBŰL	ZENTA ELEJE	401	KAPÁL BETŰI	RONA EGYNEMŰI			
	HAJNAL... TENGERT NÉMETŰL		O. E.	A RAB ŰL MÓGÓTTE NEM HASZNÁL			FEJ KÖZEPE BÉR BETŰI	
DÉL SIVATAGI ÁLLAT	HINDU ISTENSÉG		TALAJT MŰVEL			ÉKEZETTEL SÍR	RÁKOSI VIKTOR LATIN KÖTŐSZÓ	
		ÓDON	DEHOGY! NÉVELŐ	KIS PATAK		FORDÍTVA FIGYEL		
		KÉN		ZÉRÓ	PAD KÖZEPE	NORD		L

Megfejtés: NOVEMBERBEN FÁN A LEVÉL, HIDEG LESZ A MOSTANI TÉL.

Az iszlám

Az iszlám szó arab eredetű, Isten iránti „odaadás, megadás” értelemben használják. A muszlim szó a „magukat (Allahnak) odaadók, megadók” értelmű. Az e vallást követők így nevezik magukat és vallásukat. A muszlim szó török változata a muzulmán. Használatos még a mohamedán kifejezés Mohamed prófétáról, ezt az elnevezést azonban a muszlimok elutasítják, mert pontatlannak tartják. Európában a Spanyolországot meghódító arabokat móroknak nevezték, Nyugaton a szaracénok elnevezés volt használatban. Magyarországon a középkorban a különböző etnikai eredetű muszlimokat bőszőrményeknek vagy izmaelitáknak hívták.

Arabia, a világ legnagyobb félszigete végtelen, forró sivatag, amelynek mindössze 1%-a művelhető a tengerparti sávban és az oázisokban. Ezt a területet arabul beszélő nomád pásztorok, beduinok lakták, akik ló- és tevetenyésztésből éltek. A karavánutak mentén alakult kereskedővárosokat egy-egy erősebb törzs tartotta kezében, ellenőrizve a környék átmenő kereskedelmét.

Az itt élők hittek a természet erőiben, tisztelték őseiket, és bálványokat imádtak. Sok istenük közül kiemelkedett Allah, akit különös tisztelet övezett. Híres szentélyük volt Mekkában a Kába. Egy kockaalakú épületben őrizték és őriznek egy fekete meteorkövet, a Kába-követ, amely különleges tiszteletnek örvendett az arabok között, mivel Ábrahám temploma sarokkövének hitték, és évről évre tömeges zarándoklatokat vezettek ide. E sokistenhívó nomád törzsek egyikében született Mohamed, „Allah prófétája”.

Mohamed Mekkában született egy szegény kereskedő fiaként, abban az óriási kereskedővárosban, ahol a szent fétis, a Kába-kő is található. A korán árvaságra jutott fiút nagyapja, majd szegény sorsú nagybátyja nevelte fel. A gyermeknek korán dolgoznia kellett, tevehajcsárként járta az arab világot, megismerte a bálványimádó, beduin pásztorok életét, de kapcsolatba került a perzsa, a zsidó és a keresztény kultúrával is. Bár írástudatlan maradt, fiatalkorában már egész Mekka az „Őszinte” néven ismerte.

Huszonöt évesen feleségül vette egy gazdag kereskedő özvegyét, és ezzel bekerült a mekkai társadalom módos rétegébe. Negyvenévesen válásos látomásai voltak, ezért végleg visszavonult sikeres kereskedői pályafutásától. Egy barlangban elmélkedett, ahol Gábrriel arkangyal jelent meg előtte. Isteni kinyilatkoztatást hozott, hogy Mohamed – lelki tépelődésének véget vetve – az emberek közé menjen „hirdetni”. Mohamed arra a meggyőződésre jutott, hogy Isten őt szemelte ki, hogy népének prófétája legyen, miként Mózes a zsidóké, Jézus a keresztényeké. Ebben a barlangban jelent meg neki isteni sugallatra az „isteni könyv”, a Korán első fejezete is.

Mekkába ment tehát hirdetni Allah kizárólagos istenségét és az utolsó ítéletet, amikor mindenkinek számot kell adnia földi tetteiről. Első követői szegények voltak, a gazdagok félkegyelműnek, megszállottnak tartották. Am egyre több követője akadt, és a helybeli gazdagok el-

lenállása miatt el kellett hagynia a várost. Székelyét 622-ben a később Medinának elnevezett városba tette át.

Mohamed figyelme egyre inkább a mekkai „hitelenek” ellen fordult. Nemcsak lakóit akarta megtéríteni, hanem a Kábát is meg akarta nyerni az iszlám számára. Ezzel kezdetét vette a két város háborúja, mely Mohamed győzelmével ért véget: 630-ban bevette és „megtérítette” Mekkát, elpusztította a Kába körüli pogány jelképeket, de vallásába iktatta a fekete kő tiszteletét. Az arab törzsek fokozatosan csatlakoztak Mohamed tanításához, ezzel a próféta a legfiatalabb világvallás megteremtése mellett az arab birodalom alapjait is lerakta.

Mekikai „búcsúbeszédében” 632-ben híveinek kimondta: a muszlim embernek nincs semmi előbbre valósa a nem muszlim felett, csak a hite. Ezután visszatért Medinába, és ott halt meg. Halálának éjszakáján egy félig emberi csatamén Jeruzsálembé repítette, ahol a próféta felemelkedett a mennyországba. E hely a muszlimok számára ma is kegyhely, a mennybemenetel helyén – Salamon egykori templomának helyén – áll a Sziklamecset temploma.

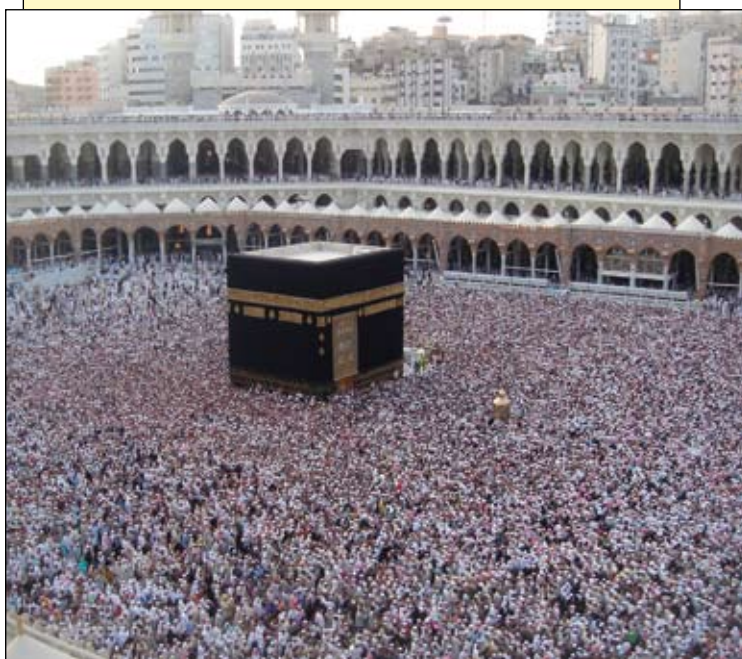
Mohamed nem tartotta magát istennek, és halála után hívei és követői sem tették azzá. A muszlimok szemében a mai napig megmaradt egynek a próféták közül, aki azonban szerintük mindenkinél, Mózesnél és Jézusnál is nagyobb. (sulinet.hu)

Hol van Mekka?

Nincs még egy olyan város a világon, amely annyi titkot rejtene, és olyan tiszteletnek örvendene, mint Mekka. Szaúd-Arábiában, Szúez és Aden között fekszik, és évente több mint egymillió zarándok keresi fel. Az év minden napján muszlimok milliói borulnak le a földre, a szent város irányába. A csillogó kupolák és karcsú minaretek városa ugyanakkor az ipar és a kereskedelem központja is. A muszlimok életét az iszlám vallás határozza meg, jelen van a tudományban és a művészetben, de még a leghétköznapibb tevékenységekben is, mint például az evésben vagy mosdásban. Mekka, Mohamed próféta szülőhelye. 570-ben született, és a muszlimok szerint ő mutatta meg a pogányságból kivezető utat a Allah felé.

Mi is az a szent Kába?

A Kába szó jelentése: négyszögletes épület. „Az iszlám dobogó szíve” 12 m hosszú, 10 m széles és 15 m magas. Megemelt alapon áll, fekete brokáttal borítva. Az ajtón lévő függönyökön és a külső falán körbefutó szegélyen arannyal hímzett feliratok láthatók. A márvány-épület és a szürke kő négy sarka a négy égtáj felé tekint.

Hogy hívják...

- Hogy hívják a lélekelemző rágcslót?
- Pszichomókus.
- Hogy hívják a balszerencsét okozó ravaszdit?
- Katasztróka.
- Hogy hívják a bátor, mindenre képes kanalat?
- Merőkanál.
- Hogy hívják azt a ragadozót, amelyik bűnözőket eszik?
- Gonosztevő.
- Hogy hívják az okos kisfiú nagyszülőjét?
- Agymama.
- Hogy hívják a csikos tehenet?
- Tigriska.
- Hogy hívják a 21. századi hajótöröttet?
- Robinson Cursor.
- Hogy hívják a japán evőbajnokot?
- Dágádá Hásijá.

Baleset

- Egy súlyos baleset után magához térő gépkecsivezető első kérdése:
- Hol vagyok?
- Az ápolónő így válaszol:
- A tizenhetesben.
 - Kórházban vagy cellában?

Sérülés

- Egy férfi sántikál az utcán. Szembejön vele egy barátja.
- Hát veled meg mi történt?
 - Csak egy kis futbalsérülés.
 - Nem is tudtam, hogy focizol.
 - Á, dehogyl! Tegnap meccset néztem, és berúgtam a tévébe.

Golf

- A golfpályán a játék végén kifakad egy játékos:
- Ūristen, ez volt életem legszörnyűbb játsz-mája!
- A partnere felvonja a szemöldökét:
- Ezek szerint már játszott korábban is?

Székely és a kutya

- Megy egy székely az utcán, kutyát lóbálva a fején. Ezt meglátja egy székely apó, és rákérdez:
- Hé te, miért lóbálsz azt a kutyát a fejed fölött?
 - Örömet szerzek neki!
 - Mikor lesz ennek a kutyának így öröme?
 - Majd ha leteszem a földre...

Röntgen

- Az orvos a beteghez:
- A gerincéről készült röntgenfelvételen súlyos elváltozásokat találtunk, de Photoshoppal kijavítottuk!

Fő a kedvesség

- Az öreg székelynek 100 litert tejelő Riska tehene van, csodájára is jár ország-világ. Kimegy a bácsihoz a riporter is érdeklődni:
- Bácsika! Hogy lehetséges, hogy a tehene ennyi sok tejet ad?
 - Áááá, semmiség az egész, minden a kedvességen múlik.
 - ???
 - Minden reggel kimegyek az istállóba, és megkérdem a Riskát, hogy „Mi lesz ma vacsorára? Tej vagy marhasült?”

Tengeribeteg

- A hajópincér megkérdezi a szemmel láthatólag tengeribeteg utast:
- A kabinjában szolgáljam fel az ebédet, uram, vagy borítsam át mindjárt a hajókorláton?

Tálalás

- Az étteremben a pincértanuló egy egész malacsültet szolgál fel a vendégnek. A főpincér figyel, és nincs vele megelégedve:
- Legközelebb, ha ilyen ételt tállal, legyen szíves a fülebe egy kis petrezselymet tenni, a szájába pedig citromkarikát. Megértette?
 - Hogyne, uram! De nem leszek úgy röhejes?

Hajnővesztő

- És mondja doktor úr, ha már olyan drága ez a hajnővesztő kúra, legalább használna?
- Hogyne használna - mondja a doktor. A kúra végére olyan hosszú haja lesz, hogy amikor megkapja a számlámat, már nyugodtan tépheti.

Nyarálás

- Kovácsék külföldre indulnak nyaralni. Már éppen a repülőtéren, a jegyellenőrzéshez közelednek, amikor Kovácsné felsóhajt:
- Bárcsak itt lenne velünk a zongoránk is!
 - Elment az eszed?! - kérdi szörnyülködve a férje. - Minek kellene nekünk ide a zongora?
 - Mert rajta maradt a repülőjegyük.

Betört ablak

- Egy kisfiú becsönget egy házba. Kijön a házigazda, a fiú megszólítja:
- Bácsi, kérem, valami van a garázsában, ami az enyém. Visszakérhetem?
 - Tényleg? - szól a férfi.
 - Akkor lássuk, mi az!
- Kinyitja a garázsajtót. A földön egy baseball-labda és üvegcserепek, az ablakon pedig lyuk és repedések vannak.
- Szerinted hogy került ide ez a labda? - kérdezi a férfi.
 - Hűha, úgy látszik, pont beletaláltam abba a kis lyukba ott!

Szórakozott tanár

- Tanár úr, fordítva vette fel a kalapját!
- Nem baj, fiam, úgyis mindjárt visszamegyek.

Mamut

- Hogy érzi magát a mamut?
- Nem jól, mert már kihalt.

Földrajz

- Tanár:
- No, gyerekek, a szélességi és hosszúsági fokok összességét hogyan nevezzük?
- Pistike:
- Földrajzi pókhálózat.

Történelem

- A történelemtanár Tibikéhez:
- Meggyógyultál, fiam?
 - Igen.
 - Mióta is hiányoztál?
 - A Római Birodalom bukása óta.

Moziban

- A házaspár visszatér a büféből a mozi-terembe. A férfi megkérdezi a szélen ülő fiatalembertől:
- Elnézést, az ön lábára léptem rá, mikor kimentünk?
 - Igen.
 - Gyere, drágám, akkor ebben a sorban ülünk.

Nyuszika és a farkas

- Megy a farkas az utcán, s meglátja a nyuszikát a sarkon egy nagy baseballütővel. Megkérdezi:
- Mit állsz itt, nyuszika?
 - Bosszút!

Milyen számon parkol vajon a személyautó?

Megoldás a jövő heti számban

Elsők

* Az első konzervet 1804-ben készítette egy Nicolas Appert nevű úriember. Ő még üvegben tartósította kedvenc ételeit. A bádognéz konzerv ötlete Londonban született meg 1810-ben. Eleinte nem volt népszerű, mert kinyitásához véső és kalapács kellett. (Arról nem szól a hír, hogy mekkorák voltak ezek a szerszámok.) Ötven évvel később már – egy amerikai feltalálónak hála – konzervnyitót is lehetett kapni.

* Az első postaszolgálat a Perzsa Birodalomban működött több mint 2500 évvel ezelőtt. A módszert átvették a rómaiak is. Jól karbantartott utaikon egy napon belül bárhová eljuthatott a császári utasítás. Az első postaládákat az 1600-as évek elején állították elő Angliában. Az első levélkézbesítőket a franciák alkalmazták 1829-től. Az angolok sem maradhattak le az újításokkal: 1838-ban forgalomba hozták az első bélyeget – természetesen Viktória királynő képmásával.

* Az első fogkefét Kínában használták az 1500-as években. Hamar eljutott Európába is, de csak a kiváltságosok tudták megfizetni. Egészen a 19. század elejéig minden egyszerű ember megelégedett a fopiszkálással.

GONDOLKOZZUNK!

Hozd ki a 100-at!

Rendelkezésedre áll 0–9 minden számjegyből egy példány, valamint tetszőleges számú '+' jel.

A '+' jelek, valamint az összes számjegy egyszeri felhasználásával alkoss egy kifejezést, amelynek az eredménye éppen 100!

MEGOLDÁS: Mivel a 0-9 a számjegyek összege 45, ami osztható 3-mal, ezért ezekből a számjegyekből tetszőlegesen alkotott számok összege is 3-mal osztható lesz. (Ismert a 3-mal való oszthatóság szabálya: egy szám akkor, és csak akkor osztható 3-mal, ha a számjegyek összege osztható 3-mal.) Mivel a 100 nem osztható hárommal, így biztosan nem oldható meg a feladat. Tehát az a megoldás, hogy nem írható fel ilyen kifejezés!)

Helyes? Helytelen?

Minden változik, alakul, így maga a nyelv és részben a nyelvről való felfogásunk is. Emiatt időről időre (húsz-harminc évenként) szükség van a helyesírási szabályzat módosítására. A Magyar Tudományos Akadémia 1832 óta rendszeresen közreadja a magyar helyesírás új szabályait. A jelenlegi kiadás, **A magyar helyesírás szabályai** a tizenkettedik. Mivel a használata 2016. szeptember 1-jétől kötelező, a megváltozott helyesírású szavak jegyzékéből lássunk néhányat ábécérendben!

Mostantól helyesen így írjuk:

- ✓ e-mail v. ímél
- ✓ e-mailje
- ✓ e-mail-cím
- ✓ e-mail-kapcsolat v. ímélkapcsolat
- ✓ internet
- ✓ kis méretű
- ✓ Mariann-nak
- ✓ második v. 2-i v. másodikai v. 2-ai
- ✓ méh, méhvé v. méhhé, méhvel v. méhhel
- ✓ nullás; három nullás v. 3:0-s v. 3:0-s győzelem
- ✓ nyitvatartás (= üzemidő)
- ✓ online
- ✓ SMS v. sms (= short message service)
- ✓ SMS-küldés vagy sms-küldés
- ✓ SMS-ezik vagy sms-ezik
- ✓ örökkön-örökké
- ✓ partra szállás; de: a normandiai partraszállás (hadművelet)
- ✓ programozómatematikus
- ✓ sós perccel, sós kifli
- ✓ szakkör, kémiaszakkör

(ria)

Szög a szólásokban

Fején találta a szöveget! – állapítjuk meg egy-egy meglepő kijelentés kapcsán. Holott a szög eltalálása, ha szarát a kezünkben tartjuk, és tőle alig húsz centi távolságról lendítjük felé a kalapácsot, igazán nem nagy mutatvány. Akkor vajon miért mondunk ilyet? Azért, mert a kifejezés valójában nem a vasból készült tárgyra vonatkozik. Német nyelvterületen Nagelnek, azaz szegnek nevezték a céltábla fekete középpontját. Aki ezt a fején találta, vagyis telitalálatot ért el, az valóban bravúros ügyességről tett tanúbizonyságot.

Valódi szögről és zsákról van viszont szó a **kibújt a szög a zsákból** szólásban. Ez a nyelvi formula azt jelenti, hogy megmutatta igazi természetét.

A céltábla közepe németül Nagel, azaz szeg

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Két héttel ezelőtti, 29. számunk nyereménykérésében arra voltunk kíváncsiak, ráismertek-e a fotón látható „szerkentyűre”. Nagyon sokan igen, ami azt jelenti, járójátok a népművészeti jellegű táborokat – ahol ki is lehet próbálni –, hiszen a családi házak túlnyomó többségében nincs ilyen különlegesség. A helyes válasz tehát: korongozó asztal vagy fazekas korong. Ez a fazekasok egyik legismertebb munkaeszköze, amikor egy kerek lapot, függőleges központi tengelyen, vízszintesen gyorsan forgatnak. Bármilyen alakú edény vagy tárgy készülhet ezzel a technikával. A helyes választ beküldők közül a szerencse a **szabadkai Ubori Petrára, a J. J. Zmaj iskola harmadikosára** mosolygott. A nyere-ményt a jövő hónap elején postázzuk.

Mai felvételünkön egy rajzprogramon átfuttatott „figura” fotója látható. Felismeritek-e kit takar? Annyit elárulunk, hogy neves sportoló, és Iron Ladynek is titulálják. A megfejtők között egy jutalmkönyvet sorsolunk ki. A választ mielőbb küldjétek címünkre, legkésőbb **november 3-áig**. Levél-címünk: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com

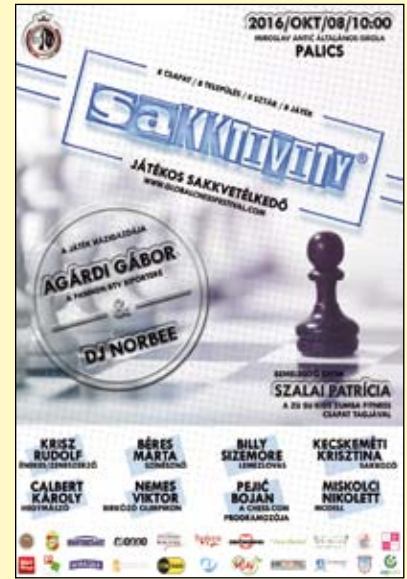
A beküldők figyelmét felhívjuk, hogy nevük mellett tüntessék fel iskolájuk nevét, osztályukat és lakcímüket. Köszönjük!

Világsakkfesztivál volt Palicson

Hallottatok már a Világsakkfesztiválról, melyet Polgár Judit, a világ legjobb női sakkjátékosa szervez?

A rendezvény idei mottója, a **sakk össze-köt minket** volt, és ehhez a gondolathoz világszerte 80 helyszínen csatlakoztak. Vajdaságban Palics és a vajdasági magyar közösség a Saktivity elnevezésű játékos sakkvetélkedővel lépett fel a sakkvilág színpadán, amelyet több millió ember követhetett az interneten. A Saktivity sakk tudást igénylő, ügyességi, gyorsasági, logikai valamint kreativitási készségeket megkövetelő akadályverseny, amelyet barátságos, vidám hangulat, trendi zenék, videó bejátszások, valamint jó humor jellemez.

A Saktivity **Rózsa Zsombornak** a Funchesstic! alkotójának az ötlete nyomán született, Zsombor most a mi versenyünk minél színvonalasabb megszervezésén fáradozik. A Saktivityn 8 csapat (8 település) és minden csapat élén egy közismert csapatkapitány vetélkedik 8 játékban. Olyan közismert személyek fogadták el ideén a meghívást, akiknek a gyerekek játékos-társként szívesen örültek volna: csapatkapitányi minőségben ott volt Krisz Rudolf énekes, zenész, zeneszerző, továbbá Bérés Márta színésznő, Calbert Károly hegymá-

szó, Kecskeméti Krisztina sakkozó és Billy Sizemore lemezlovas, valamint Miskolci Nikolett modell, Nemes Viktor birkózó és Bojan Pejić, a chess.com programozója. A rendezvény házigazdája Agárdi Gábor, a Pannon RTV riportere és DJ Norbee volt. A versenyen 8 csapat vetélkedett: Szabadka, Felsőhegy, Kevi, Orom, Csantavér, Palics, Hajdújárás és Magyarországról Mozgó.

A fantasztikus oromi Saktivity csapat, Billy Sizemore DJ és Rózsa Zsombor főszervező jobbról

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

BETHLEN GÁBOR
Alap

69 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Bozsoki Valéria** ■ Állandó munkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/475-400-8 ■ Kéziratokat és képeket nem őrizzük meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasma@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com